

Sąjūdžio galia išryškėjo prieš 20 metų

Vilnius, liepos 9 d. (Alfa.lt) – Trečiadienį sukako dvidešimt metų, kai Vilniaus Vingio parke įvyko pirmasis šimtą tūkstantinis Sąjūdžio susirinkimas. Tai buvo pirmasis tokio dydžio nepriklausomos Lietuvos siekusio judėjimo renginys.

1988 metų liepos 9 dieną žmonės į Vingio parką suplūdo susitikti su Lietuvos delegatais, grįžusiais iš Sovietų Sąjungos komunistų partijos konferencijos. Tuomet Lietuvos komunistinė valdžia pirmą kartą prabilo apie lietuviškos trispalvės įteisinimą.

Signataras Romualdas Ozolas sako, kad daugiau kaip šimtą tūkstančių žmonių sutraukęs renginys parodė tarptautinei bendruomenei, kad Sąjūdis tapo įtakinga politine organizacija.

„Sąjūdžio susirinkimą apibūdinau kaip mūsų ir komunistų partijos medaus mėnesio baigiamąją atkarpą. Po šio susirinkimo tapo aišku, kad nesikalbėti su Sąjūdžiu nėra jokios galimybės. Šiame susirinkime pasaulio bendruomenė pirmą kartą pajuto, kad Lietuvoje yra atsitikę kažkas labai svarbaus ir kad ten bus labai daug permainų“, – sakė R. Ozolas.

Šiame numeryje:

- Lietuvių telkiniuose. Hartford, CT pagerbta ses. M. Louise. Naujienos iš Sunny Hills, FL ir Gardner, MA (p. 2)
- V. Adamkaus kalba Valstybės dienos proga (p. 3)
- Ta stebuklinga Joninių naktis (p. 4)
- Komentaras. Politinės sankryžos ir sūkuriai (p. 5)
- Laiškai, nuomonės (p. 5)
- Mūsų stalui. Šalti patiekalai: žuvis (p. 8)
- Kovok! (5) (p. 9)
- „Lituanica“ skrydžiui – 75-eri (p. 10)

Valiutų santykis

1 USD — 2.20 LT
1 EUR — 3.45 LT

Viršūnių susitikime – maisto ir naftos problemų sprendimai

Tojakas, Japonija, liepos 9 d. (AFP-BNS) – Aštuonių turtingiausių pramoninių pasaulio valstybių vadovai trečiadienį pažadėjo imtis veiksmų mažinti naftos ir maisto kainas, tačiau nesugebėjo suderinti su neturtingomis valstybėmis požiūrių dėl to, kaip kovoti su klimato kaita.

G-8 vadovai baigė 3 dienas trukusias derybas nuošaliame Šiaurės Japonijos kalnų kurorte Tojake pakviestas kylančių ekonomikų, tokių kaip Kinija ir Indija, vadovus specialiai sesijai dėl pasaulinio atšilimo.

JAV prezidentas George W. Bush prieš išvykdamas į Washington, DC sakė, kad Didžiojo aštuoneto viršūnių susitikimas buvo „labai sėkmingas“ dėl kovos su klimato kaita ir ligomis, taip pat – dėl pasaulinės prekybos skatinimo.

Tačiau paskutines susitikimo valandas aptemdė Irano raketos „Shahab-3“, kuri gali pasiekti Izraelį, išbandymas. Baltieji rūmai pasmerkė šį bandymą ir perspėjo Iraną tuoj pat atsisakyti savo balistinių raketų programos.

Didžiojo aštuoneto, kurio bendrasis vidaus produktas sudaro du trečdalius viso pasaulio bendrojo vidaus produkto, vadovai bendrame pareiškime nurodė, kad nors pasaulinis augimas „sumažėjo“, jie viltingai vertina ateitį.

Vadovai paragino stengtis mažinti naftos kainas, kurios nuo 2003 metų padidėjo penkis kartus, ir kylančias maisto kainas, kurios sukėlė riaušes kai kuriose besivystančio pa-

Šiame viršūnių susitikime vyravo kalbos apie pasaulinį atšilimą, kuris kelia grėsmę ištiesoms augalų ir gyvūnų rūšims.

Reuters nuotr.

saulio dalyse.

„Reikia didinti skaidrumą dėl naftos rinkos“, – baigiantis Didžiosios Britanijos, Kanados, Prancūzijos, Vokietijos, Italijos, Japonijos, Rusijos ir JAV viršūnių susitikimui spaudos konferencijoje sakė Japonijos premjeras Yasuo Fukuda. G-8 vadovai taip pat paragino visas šalis panaikinti maisto produktų eksporto suvaržymus, nurodė japonų premjeras. Šiame viršūnių susitikime vyravo kalbos apie pasaulinį atšilimą, kuris kelia grėsmę ištiesoms augalų ir gyvūnų rūšims. Turtingųjų šalių klubas sutarė, kad reikia iki 2050 m. pasaulinę anglies dvideginio emisiją suma-

žinti mažiausiai 50 proc., ir kvietė prisidėti prie šių pastangų besivystančias šalis. Šį žingsnį G-8 vadovai vadina žingsniu į priekį po ne vienerius metus trukusio G. W. Bush dvejojimo.

Tačiau besivystančios šalys šį pareiškimą vadina pernelyg silpnu ir per specialų išplėstinį trečiadienio susitikimą, kuriame dalyvavo G-8 ir dar aštuonių valstybių vadovai, įskaitant Kinijos prezidentą Hu Jintao ir Indijos premjerą Manmohan Singh, ginčijosi su turtingosiomis valstybėmis.

Šie nesutarimai sustabdė derybas

Nukelta į 7 psl.

Pagerbti gabiausi abiturientai

Paspausti ranką premjerui galėjo du ir daugiau „šimtukų“ gavę abiturientai.

Alfa.lt nuotr.

Vilnius, liepos 9 d. (Alfa.lt) – Pasibaigus brandos egzaminų sesijai ministras pirmininkas Gediminas Kirkilas į LR Vyriausybės rūmus sukvietė gabiausius bendrojo lavinimo mokyklų abiturientus ir profesinių mokymo įstaigų absolventus. Iš viso 188 absolventai buvo apdovanoti dip-

lomis ir suvenyrinėmis dovanėlėmis. Brandos egzaminus laikė daugiau nei 47 tūkstančiai kandidatų.

Gero skrydžio absolventams palinkėjo švietimo ir mokslo ministras A. Monkevičius ragino nepamiršti Lietuvos ir padaryti taip, kad kiekviena šalies mokykla būtų geriausia.

PERIODICALS

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 07-09-08

DRAUGAS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TEL.: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

LIETUVIŲ TELKINIAI

HARTFORD, CT

Pagerbėme ses. M. Louise

Ses. M. Louise ir Viktoras Kogelis birželio 29 d. seselės pagerbime Hartford, CT.

Švč. Trejybės parapija Hartford, CT sekmadienį, birželio 29 d., iškilmingai pagerbė savo darbščiąją ses. M. Louise. Į salę po paskutinių Mišių susirinko apie 130 parapijiečių ir svečių, nes buvo pranešta, kad ses. Louise jau 11 metų dirba klebono ir parapijos padėjėja. Taip pat už kelių dienų ji švęs savo gimtadienį.

Ses. M. Louise mums buvo pakirta iš Sisters of St. Joseph kongregacijos, kurios centras yra įsikūręs Park Rd. West Hartford. Šios seselės turi labai gražų vienuolyną ir koplyčią, į kurią mūsų parapijiečius priglaudė kelioms savaitėms, kai Švč. Trejybės bažnyčioje vyko remontai. Į seselės pagerbimą sekmadienį atvyko kelios seselės iš St. Joseph vienuolyno. Visos – jau pagyvenusios, malonios, draugiškos.

Salės stalai, baltai uždengti, buvo papuošti kiemo ir laukinėmis gėlėmis. Tai Reginos Žiūrienės nuo-

pelnas. Daug darbo įdėta gėleles ir žoleles surenkant ir padarant puokštes, kurių kiekviena buvo kitokia. Jos vyras Eugenijus Žiūrys parūpino šampaninio vyno seselei pagerbti. Maisto bufetui vadovavo Leona Sawka, kuri užverbavo bent 25 šeiminkes iš visų trijų Mišių, kad šios atneštų po lėkštę savo mėgiamų valgių. Gardumynai, šalti ir šilti, vos tilpo ant keturių stalų.

Programą pradėjo bendruomenės pirmininkas V. Kogelis. Po to apie ses. gyvenimą trumpai papasakojo ir padėką jai pareiškė klebonas Charles Jacobs. Po to pati ses. M. Louise pakalbėjo apie savo patirtį mūsų parapijoje. Sugiedota „Ilgiausių metų“ ir tuo programa baigėsi. Prasidėjo vaišės, o jau buvo gerokai po vidurdienio, visi alkani. Buvo malonu matyti įvairių tautų parapijiečius, su jais pabendrauti.

Danutė Grajauskienė

HIUTENFELD, VOKIETIJA

V. Adamkus lankėsi Vasario 16-osios gimnazijoje ir atidarė „Eurofestivalį“

Baigdamas darbo vizitą Vokietijoje, prezidentas Valdas Adamkus apsilankė Hiutenfeld Vasario 16-osios gimnazijoje ir dalyvavo pirmojo Europos lietuvių roko festivalio „Eurofestivalis 2008“ atidarymo šventėje.

Sveikindamas paskutinę mokslo metų dieną šiandien pažymėjusią gimnazijos bendruomenę, Valstybės vadovas pabrėžė gerai atmenantis tuos laikus, kai Vasario 16-osios gimnazijos idėja gimė išeivių iš Lietuvos mintyse kaip pasipriešinimo Tėvynės okupacijai ir kovos už laisvę bei paramos lietuvių centras. „Prieš penkis dešimtmečius steigdami Vasario 16-osios gimnaziją, siekėme suteikti galimybę įvairiuose kraštuose išsilaukusiam lietuvių jaunimui mokytis gimtąja kalba“, – sakė V. Adamkus.

Valstybės vadovo nuomone, Lietuvai atkūrus nepriklausomą valstybę Vasario 16-osios gimnazijos misija nesumenko. „Šiandien viso pasaulio lietuviai turi galimybę gilinti lietuvių kalbos žinias Lietuvoje, tad gimnazijos veikla įgyja naują prasmę, – pabrėžė V. Adamkus. – Ji tampa jung-

timi tarp senosios ir naujosios lietuvių emigracijos bangos, tarp Europos Sąjungos valstybių – Lietuvos ir Vokietijos. Gimnazija kartu su Lietuvių kultūros institutu ir Europos lietuvių kultūros centru tampa ir lietuviškos veiklos židiniu Europoje.“

Lietuvos prezidentas padėkojo vietos valdžios atstovams, kurie nuolat padeda Vasario 16-osios gimnazijai ir ją remia. Valstybės vadovas taip pat įteikė atminimo dovanas susitikime dalyvavusiems asmenims už ilgą darbą su jaunimu, už aktyvią veiklą palaikant lietuvių.

Vasario 16-osios gimnazija buvo įkurta 1951 metais. Išsilavinimą šioje mokykloje yra įgiję daugiau nei du tūkstančiai jaunuolių iš viso pasaulio. Prezidentas V. Adamkus buvos vienas iš pirmųjų mecenatų, kurie aukoję lėšas Lietuvos laisvės ir lietuviybės idėjas tarp jaunimo puoselėjančiai gimnazijai įkurti.

Sveikindamas pirmojo Europos lietuvių roko festivalio „Eurofestivalis 2008“ dalyvius ir klausytojus, Lietuvos prezidentas pabrėžė, kad šiandien vėl prisiliečiame prie istori-

SUNNY HILLS, FL

Sunny Hills lietuvių naujienos

Š. m. gegužės 11 d. vietos bažnyčioje Mišių metu buvo paminėtos 400-osios Šiluvos Švč. Marijos pagerbimo metinės. Choras, vadovaujamas Genės Beleckienės, giedojo tai progai naujai išmoktą S. Sližio giesmę, o Elena Žebertavičienė atliko „Ave Marija“. 3 val. popiet šventė tęsėsi parapijos salėje, kur moterų kvartetas atliko giesmę „Marijos varpelis“. Po to kalbėjo kun. Izidorius Gedvila apie Šv. Marijos reikšmę Lietuvai ir visai žmonijai. Julija Nakienė smulkiai nupasakojo apsišvišimo pagrindus, o Vincas Žebertavičius iškiliai perskaitė „Šv. Marijos paveikslą“.

Tolimesnė šventės dalis buvo skirta Motinos dienai. Ją atidarė, nešdamos raudonas rožes, skaity-

damas eiles ir dainuodamos Ona Adomaitienė, Julija Čepukienė, Bronė Nakienė, Valė Zubavičienė ir Elena Žebertavičienė. LB apylinkės vicepirmininkui Algirdui Nakui pasveikinus amžiumi vyriausią apylinkės mamą Olgą Mamaitienę, pastaroji buvo paprašyta tarti žodį. Jos jaunystės prisiminimai buvo labai įdomūs. Toliau vyko pietūs ir loterija, kuriai vadovavo LB išdininkė Judita Mamaitytė ir Vida Nakaitė. Kavos metu žodį tarė ir prelatas F. Szczykutowicz, kuris padėkojo už puikią programą ir už tokį išpūdingą Motinų Motinos – Šiluvos Marijos – pagerbimą.

Iš Sunny Hills lietuvių aplinkraščio

GARDNER, MA

Lietuviškos naujienos iš Gardner

Rugsėjo 10 d. 6:30 val. vakare Lietuvos Vyčių 10 kuopa Lietuvių klube prie gražaus ežero atšvęs Šiluvos apsišvišimo 400 metų jubiliejų. Po minėjimo bus surengta bendra vakarienė. Komitetą sudaro Bronė Višniauskas ir Armand ir Pamela Bouthilien.

Netektys

Neseniai mirė Vanda Tunkūnaitė-Šerkšnienė, ilgametė „Draugo“ skaitytoja. Gimė Biržų mieste. Paliko dukte Linda Oscutt.

Mirė Lenora Ivers, sulaukusi 54 metų. Turėjo labai atsakingą darbą prie Jungtinių Tautų (United Nations). Paliko du brolius: daktarą James ir Povilą Ivers.

Sulaukusi 88 metų mirė Ruth Tamulėnas.

92 metų sulaukusi mirė Kathryn Kraskauskas. Ji buvo pirmoji mūsų

mieste išrinkta į miesto tarybą. Vietos laikraštis plačiai tai aprašė.

Jeronimas Višniauskas mirė sulaukęs 88 metų.

Amžiną atilšį suteik jiems, Dieve.

V. V.

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589. Tel.: 773-585-9500.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$150.00.

Postmaster: Send address changes to

**Draugas – 4545 W. 63rd Street,
Chicago, IL 60629-5589.**

Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiunčiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.

JAV

Metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00
Pirma klase: kasdien \$340.00 • visos savaitės \$240.00

Kanadoje (USD)

Metams \$215.00 • 1/2 metų \$130.00
• 3 mėn. \$100.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis

Oro paštu

Metams \$600.00 • 1/2 metų \$300.00
| Lietuvą reguliariu paštu

Metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA:

JAV

Metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00
• 3 mėn. \$48.00

Kanadoje (USD)

Metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00
• 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis

Oro paštu

Metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00
| Lietuvą reguliariu paštu

Metams \$70.00

Vyriausia redaktorė – Dalia Cidzikaitė

redakcija@draugas.org

Kultūrinio šeštadienio priedo redaktorė –

Aldona Žemaitytė

aldaze@gmail.com

Moderatorius – kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniai nedirba.
- Redakcija dirba kasdien, nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniai nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

El-paštas:

rastine@draugas.org

skelbimai@draugas.org

administracija@draugas.org

Lietuviams.com

jos, kuri praėjusio amžiaus viduryje lietuvių tautai atnešė daug skausmo, skriaudų ir neteisybės, tačiau jos nepalaužė. „Iš savo istorijos žinome, kad lietuvių yra dainuojanti tauta. Gimtoji kalba ir daina – tai svarbus mus jungiantis ryšys, kad ir kur būtume, – sakė prezidentas V. Adamkus. – Dainos sugriovė sienas tarp valstybių, o dabar jos jungia laisvės siekiančius žmones.“

Lietuvos Prezidentas išsakė viltį, kad tokie festivaliai taps gyva tradicija ir palinkėjo, kad apie jį būtų kalbama ir po pusšimčio metų. „Būkime kartu, dainuokime lietuviškai, būkime arti Lietuvos, nes mūsų dvasinis artumas dainose negali šimtus, net tūkstančius kilometrų“, – sakė prezidentas V. Adamkus.

Lietuvių roko festivalį „Eurofestivalis 2008“ surengė Europos lietuvių kultūros centras. „Eurofestivalyje 2008“ dalyvauja lietuviškai dainuojančios roko grupės iš šešių valstybių.

Prezidentas V. Adamkus dalyvavo Valstybės vėliavos pakėlimo iškilmėse.

„Viltis ir šiandien mūsų širdyse budi kaip idealas, kuriantis XXI a. Lietuvą – laisvą ir demokratišką, orią ir teisingą“

Lietuvos Respublikos Prezidento Valdo Adamkaus kalba sakyta Lietuvos Valstybės dienos proga

Gerbiamieji Lietuvos gyventojai, Sostinės viešnios ir svečiai,

Sveikinu Jus iškilios istorinės šventės – Mindaugo karūnavimo, Valstybės dienos – proga. Sveikinu kiekvieną žmogų, savo darbu tą valstybę kuriantį šiandien, ir su dėkingumu bei pagarba prisimenu visus, kurie Lietuvą kūrė, saugojo ir gynė per visą jos gyvavimo istoriją.

Valstybės diena kiekvieną iš mūsų kviečia pažvelgti į Lietuvos nueitą kelią ir apmąstyti, kokios buvo ir yra to kelio gairės. Žiauriais istorinėmis sąlygomis pradėta kurti Mindaugo valstybė, vėliau stiprinta kitų valdovų bei ginta ir saugota mūsų protėvių, atlaikė žudynes ir naikinimus, priešpaužė ir okupacijas, ne vieną bandymą supriešinti, nutautinti, sunaikinti. Lietuvos valstybės egzistavimas šiandien – ne vizija ir troškimas, o faktas. Jis liudija, kad visus tuos šimtmečius žmonės suvokė laisvės, valstybės ir savo tiesioginį ryšį ir vieningai tuos idealus gynė.

Čia ir glūdi Lietuvos išlikimo ir dvasinės stiprybės priežastis. Valstybė visada reiškė susitelkimą ir vienybę vardan bendrų tautos tikslų. Ir ne tik karo lauke. Ir istorija, ir šiandiena liudija, kad taikos metais iškyla daugybė klausimų, problemų ir iššūkių, reikalaujančių sąžiningo dalyvavimo valstybės kūrimo ir saugojimo, visų mūsų atsakomybės ir įsipareigojimo.

Nėra kitų kelių tautai įgyvendinti save, savo pamatines teises ir lūkesčius – tik per valstybę. Šis Tėvynės idealas palaikė visų kartų lietuvius, kovojančius už laisvę – nuo Mindaugo Lietuvos iki XIX amžiaus sukilėlių, nuo XX amžiaus pradžios savanorių iki Sausio 13-sios didvyrių.

Šį idealą, kaip vertingiausią istorinį palikimą, gavome kiekvienas iš mūsų. Kad ir toliau įgyvendintume save kaip krikščionišką Europos

tautą. Kad saugotume ir vertintume laisvę, kurios viltis lietuviams padėjo atlaikyti 125-erius metus trukusią carinės Rusijos priešpaužę ir atvedė į Vasario 16-ąją. Ši viltis stiprina tautą 50 kruvinos sovietų okupacijos metų ir atvedė į Kovo 11-ąją. Ji, esu tikras, ir šiandien mūsų širdyse budi kaip idealas, kuriantis dvidešimt pirmojo amžiaus Lietuvą – laisvą ir demokratišką, orią ir teisingą.

Neatsitiktinai Lietuvos himne giedama: „Ir šviesa, ir tiesa mūsų žingsnius telydi“. Esminėmis tautos ir valstybės gyvenimo akimirkomis tiesa visada tapdavo šviesa ir nušviesdavo gyvenimą prasme bei išmintimi. Taip buvo visais laikais, taip yra ir šiandien: kiek drįstame būti teisingi, tiek esame laisvi. Todėl nuoširdžiai linkiu, kad kuo daugiau šviesos būtų mūsų sielose, kuo daugiau tiesos ir laisvės – Lietuvoje.

Nuoširdžiai sveikinu Lietuvą ir visus Jus gražios ir prasmingos Valstybės šventės – Mindaugo karūnavimo dienos – proga.

Valstybės vėliavos pakėlimas Prezidentūros aikštėje.

Nuotraukos iš www.president.lt

Ar negresia naujasis Molotov-Ribbentrop paktas?

PETRAS KATINAS

Maskvos komunistai, paraginti Rusijos Dūmos deputatų, surengė piketą prie Lietuvos ambasados, kur protestavo prieš „fašistinį“ Lietuvos Seimo sprendimą uždrausti naudoti nacistinę ir sovietinę simboliką susirinkimuose ir kituose viešuose renginiuose. Kažkodėl Lietuvos Seimo valdančioji dauguma nepritarė, kad tokia simbolika būtų uždrausta ir atskirų partijų simbolikoje. Suprantama, juk, pvz., R. Pakso „Tvarkos ir teisingumo“ erelis labai jau panašus į Hitlerio erelį. Nors, tiesą sakant, paksistams kur kas labiau tiktų Rusijos dvigalvis ar pjautuvas su kūju.

Bet ką ten kalbėti apie Maskvos piketuotojus prie Lietuvos ambasados, jeigu net aukšti Rusijos valstybės Dūmos deputatai ėmė grūtoti, kad Lietuvai dar labai skaudžiai atsilieps sovietinės simbolikos uždraudimas. Tuo klausimu Rusijos užsienio reikalų ministerija pareiškė Lietuvai viešą protestą, apkaltino istorijos klastojimu ir t. t.

Ką šie protestai reiškia? Pirmiausia tai, kad vadinamasis „istorijos klastojimas“ turi aiškia potekstę – turi būti atkurtas istorinis teisingumas. Kitaip sakant, nuklydusios į šoną buvusios sovietinės respublikos turi grįžti į Maskvos glėbį. Žinoma, ir Baltijos valstybės, iš kurių dvi – Latvija ir Estija, pasirodo, net neturėjo savo valstybingumo, o trečioji – Lietuvos Didžioji Kunigaikštystė – irgi buvusi slaviška valstybė. Ir štai dabar Rusijos priešai – slavai lenkai ir slavai lietuviai – ypač keldami 1940 m. Katynės miške vykusių žudynių problemą, siekia sukiršinti slavų tautas, kurios, savaime aišku, privalo būti suvienytos po Rusijos sparnu. Nuo Baltijos iki Juodosios jūros. Tai reiškia, kad ne tik serbai, bet ir kitos buvusios Jugoslavijos tautos bei bulgarai tiesiog privalo kažkokio įsivaizduojamo solidaravimo vardan, vardan slavizmo ir stačiatikiybės eiti koją kojoni. Tikrai kuo čia dėti lenkai, kurie niekada stačiatikiais nebuvo, o buvo ir iš dalies pasilikę katalikiybės bastionu Rytų Europoje? Ir ne tik Rytų.

Matant senosios Vakarų Europos ištižimą ir pasiryžimą dėl dujų bei naftos parduoti savo sielą šėtonui, tai yra Kremliaus valdovams, norom nenorom, netgi nepaisant kai kurių Varšuvos politikų ir istorikų ambicijų, Lietuvai nuo Lenkijos nusisukti nevalia. Žinoma, neskaitant vietinių Vilniaus krašto ir Švenčionių lenkų, kurių vadovai, buvę autonominkai, dabar skelbiasi esą Lenkijos patriotai, o Lietuvoje ir toliau bičiuliaujasi su prorusiškais paksininkais. Tačiau Maskvai Lietuvos ir Lenkijos bendradarbiavimas ES ir NATO struktūrose kelia įtūžį. Todėl bemat pasinaudota nežinia kokiais tikslais paskelbtu ir išreklamuotu Lenkijos užsienio reikalų viceministro pareiškimu, kad Washington derasi su Vilniumi dėl amerikiečių priešraketinio skydo elementų išdėstymo Lietuvoje, nes Lenkija Washington iškėlusį pernelyg didelius reikalavimus. Tokie pareiškimai Maskvoje sukėlė tikrą isteriją. Netrūko tos isterijos ir pačioje Lietuvoje. Kai kurie spaudos „organai“ vėl ėmė šaukti apie Lietuvos pasidavimą Amerikai, lieti krokodilo ašaras, jog dabar Rusija turės teisę mus tiesiog nušluoti nuo žemės paviršiaus ir pan. O ką jau kalbėti apie tai, kad Rusija mums pradžioje uždės tokį mokesčių už rusiškas dujas, jog bankrutuosime. Dėl tų dujų kainų pasigirstančios neokomunistų aimanos, jog jeigu ne tie landsbergininkai, tai Rusija susimylėtų, yra beviltiškos. Ką jau kalbėti apie Lietuvą, jeigu net „broliška“ Baltarusijai Rusijos „Gazprom“ nebeduoda tų dujų pusvelčiui.

Antai Rusijos prezidentas D. Medvedev surengė susitikimą su Baltarusijos „tėtušiu“ A. Lukašenka Breste minint karo tarp Sovietų Sąjungos ir Vokietijos pradžią. A. Lukašenka, nors žodžiais ir skelbdamas sąjungos su Rusija būtinybę, buvo aiškiai nepatenkintas, kad pirmajai savo kelionei į buvusias SSRS respublikas, dabar vadinamąsias Nepriklausomų Valstybių Sandraugos (NVS) šalis, D. Medvedev pasirinko Kazachstaną, tuo parodydamas, kad Kazachstanas Rusijai kur kas už Baltarusiją svarbesnis. Taigi ilgai užsitęsusių kalbos apie bendros Rusijos ir Baltarusijos konstitucijos kūrimą kalbomis ir lieka. Akivaizdu, kad Minskui svarbiausias pats klausimas yra dujų kainų didėjimas. Jau neslepiami visagalis „Gazprom“ planai iki 2011 m. dujų, tiekiamų į Baltarusiją, kainą pakelti iki rinkos kainos. Šiais metais Baltarusija yra įsipareigojusi mokėti Rusijai 67 proc. rinkos kainos, tačiau Baltarusijos prezidentas A. Lukašenka Bresto susitikime reikalavo ją sumažinti. Tuo tarpu „Gazprom“ vadovas A. Miller, kaip sakoma, koja atidarinėjantis Kremliaus kabinetų duris, pabrėžė, kad rusiškų dujų, tiekiamų Europai, kaina jau viršija 400 dol. už 1,000 kubinių metrų. Todėl, anot A. Miller, Minskas turėtų vos ne rankas bučiuoti „Gazprom“ ir Kremliui, kad kitais metais rusiškų dujų, tiekiamų Baltarusijai, kaina nuo 119 dol. už 1,000 kubinių metrų išaugs tik iki 200 dol. Tai pati mažiausia kaina iš visų NVS šalių. Todėl tokių Lietuvos veikėjų šnekos, kad, pataikaudami Maskvai, gausime pigių dujų, tėra eilinė propaganda.

Esant tokiai padėčiai, Lietuvos diplomatijai dabar būtina dėti visas įmanomas pastangas, kad ES paskelbta bendra energetinio saugumo politika liktų ne popieriuje, o būtų vykdoma iš esmės. Kai Briuselis bejėgiškai skėsčioja rankomis, Rusija skaldo ES, sudarydama sutartis dėl energetinių reikalų – dujų, naftos tiekimo, naftotiekių ir dujotiekių tiesimo – su atskiriomis ES šalimis. Pirmiausia – su Vokietija, kuri jau beveik oficialiai paskelbta geriausia ir patikimiausia Rusijos sąjungininke. Ir Maskva, ir Berlynas nekreipia jokio dėmesio nei į Lietuvos, nei į Lenkijos priekaištus dėl suokalbčio tiesti naftotiekių Baltijos jūros dugnu, apeinant Lietuvą ir Lenkiją. Todėl neatsitiktinai ne tik Lenkijos, bet ir Vokietijos spaudoje pasirodė grėsmingos užuominos apie naująjį Molotov-Ribbentrop paktą.

TA STEBUKLINGA JONINIŲ NAKTIS

DANUTĖ BALČIŪNIENĖ

*Buvo naktis švento Jono,
Naktis pasakų senų...*

Alfonsas Keliuotis

Ak, tas nuostabus ir nepakartojamas stebuklo laukimas! Giedra širdyje ar liūdna, vis tiek, nors ir slapčiausioje širdies kertelėje, žmogus visada tikisi kažko gero ir gražaus. O ypač Joninių naktį, kai, atrodo, viskas aplinkui tik ir kužda – „Lauk stebuklo“.

Atsiliepę į nuoširdžius Pietryčių Floridos Jaunimo organizacijos kvietimus, ir mes, grupelė lietuvių iš Fort Myers, susikrovę palapines, miegmaišius ir pasiėmę gerą nuotaiką bei nuoširdžias šypsenas, šįkart Joninių stebuklo ieškoti išskubėjome į Atlanto vandenyno pakrantę. Ir neapsirikome. Tai, ką suradome gražuolėje Peanut saloje, pranoko visus lūkesčius.

Nuostabiąją jūros žvaigždę laiko Aušra Januškevičiūtė, šalia – šio rašinio autorė Danutė Balčiūnienė.

Valdo Butkevičiaus nuotr.

Jau plaukiant į ją Valdo Butkevičiaus sumaniai vairuojamu laiveliu, net aiktelėjome iš nuostabos – atrodo, tiesiog vandens paviršiumi vaikščiojo suaugusieji, bėgiojo vaikai, lakstė šunys, o grupelė poilsiautojų, pasistatę sulankstomą stalėlį, ramiai užkandžiavo. Pasirodo, tai taip pat sala, tik visą jos paviršių dengia plonytis vandens sluoksnis. Jokios augmenijos čia nėra, todėl taip išpuodingai atrodo ant jos esantys žmonės ir gyvūnai. O tuoj pat už šios visu grožiu iškylanti Peanut sala sužavėjo

vešlia augmenija ir puikiais paplūdimiais. Palapinėmis nusėta pakrantė, nuolat plaukiojantis vandens taksi ir daugybė į salą skubančių privačių laivelių rodė, kad žmonės mėgsta šią žavią poilsio vietą.

Vos išlipusius į krantą, mus pasitiko šventės šeimininkai. Rodė, kur statyti palapines, siūlėsi panešti mūsų mantą, priminė numatomą šventės programą ir linkėjo puikiai praleisti laiką. Tokio dėmesio susilaukė visi atvykstantieji. Jolita Dromantaitė, Arvydas Bubulis, Andrea Zotovas ir kiti organizatoriai nepastebimai atsiradavo ten, kur tik reikėjo pagalbos, patarimo ar atsakymo į kokį netikėtai iškilusį klausimą.

Vos įsikūrus, mūsų šaunusis vairininkas pasiūlė iki šventės pradžios dar paplaukioti jo laiveliu, pasigrožėti aplinka ir pasinerti į gailias Atlanto vandenyno bangas. Taip ir padarėme. Dar gerokai prieš šventės pradžią atgal mus parginė didžiulis juodas debesis, visus suvaręs į palapines ar pastoges ir tada prapliupęs galinga liūtimi, kruša ir net kelias palapines sugriovusiu viesulu. Bet tai nesugadino susirinkusiųjų nuotaikos – per patį audros įkarštį pasigirdo smagios lietuviškos dainos, skambėjo skardus juokas ir linksmi saugančiųjų palapines nuo išsismarkavusios gamtos pokalbiai.

Ir gamta pasidavė. Staigiai prasiėdėjusi, audra taip pat staigiai ir nurimo, o visą salą užplūdo nepaprastai gailūs oras. Matyt, nusprendęs nekankinti floridišku karščiu šventės dalyvių, susirinkusių čia ne tik iš visos rytinės Floridos pakrantės, skaliaujamos Atlanto vandenyno, bet ir iš St. Petersburg, Tampa, Orlando, Fort Myers, o taip pat keleto svečių iš Lietuvos, leidžiančių atostogas saulėtoje Florida valstijoje. Smagu, kad dar ne taip seniai mažai žinoję vieni apie kitus, baiminęsi didesnių atstumų, Florida apygardos lietuviai šiandien gražiai bendrauja vieni su kitais, keičiasi informacija, vyksta vieni pas kitus į svečius ir net kartais, kaip atsitiko per šias Jonines, gali pasirinkti, kuriame iš tuo pat metu keliose vietose vykstančių renginių dalyvauti.

Tarp susirinkusiųjų smagiai linksmynosi net penki amerikiečiai su savo lietuvaiteimis žmonomis ir viena mergina rusaitė, kuri tąnakt buvo viena iš laimingųjų, suradusių paparčio žiedą. Ir dalyvių amžius buvo įvairus – nuo dar mamos iščiose augančių ar tik pradedančių žengti pir-

Tuoj išplauks Joninių vainikas...

Danutės Balčiūnienės nuotr.

muosius žingsnelius mažylių iki vyresnių žmonių, nepabūgusių įprastus patogumus iškeisti į romantišką naktynę palapinėje ir dainas bei šokių prie laužo.

Tą nuostabią Joninių naktį Peanut saloje nebuvo nė vieno pašalinio – visas 20 palapinių vietų užėmė šventės dalyviai.

Ir kol ant stalų buvo dėliojamas Onos Stroker, Živilės Sabutytės, Astos Latažaitės, Laimono Venciaus, Nerijaus Gudžiūno, Jolitos Dromantaitės, Andrea Zotovas, Arvydo Bubliko bei kitų paruoštas maistas, susirinkusieji ir visai išilingavo. Dar besikrapštančius apie palapines prie bendro stalo atginė gardus dūmelis, kylantis nuo kepamų šašlykų. O vos pasigirdus lietuviškai muzikai, kuria rūpinosi Petras Baniulis ir Andrius Nosovas, šokančių ir dainuojančių netrūko per visą naktį.

Bet štai viskas akimirksniu nutyla – Jolita Dromantaitė skelbia oficialią šventės pradžią, suliepsnoja Joninių laužas, ir visi susėda aplink jį ant ratu dailiai įtvirtintų nedidelių rąstų. Pasigirsta smagi lietuviška daina, ją keičia kita, trečia. Ir nors choras nėra labai darnus, visiems linksmia ir smagu. Kažkas pabando šokinėti per laužą, o suskambėjus dainai apie Jonines, visi sveikina pagrindinį šventės kaltininką Joną, kuris, kaip nebūtų keista, šįkart vie-

nintelis tarp daugiau nei 60 susirinkusiųjų.

Ir kokios gi Joninės be paparčio žiedo! Šioje šventėje jų randami net trys, o laimingieji dar ir apdovanojami specialiais laimikiais. Bet ne mažiau smagu ir visiems kitiems – šnekučiuoja, juokiasi, išimylėliai kužda vieni kitiems švelnius žodžius, kaip ir dera šią stebuklingą naktį. Ir atrodo, kad laužo liepsnos dar labiau išgryno visų sielas, dar labiau pripildė jas paprasto žmogiško gerumo, kurio niekada nėra per daug.

Paskui visi pajuda prie vandens, kur svajingai tūkmei atiduodamas degančiomis žvakutėmis papuoštas vainikas. Kažkas pasroviui paleidžia ir savo mažą vainikėlį... Visi akimirksniu sustingsta, galvodami apie savo norus, kuriuos išsipildymo link neša šis nuostabus Joninių simbolis.

Kartu su visais kukliai šypsosi Jolanta ir Ernestas Vasiliauskai, nupynę nuostabųjį vainiką bei pasirūpinę paparčio žiedais ir laimikiais.

Dar kelios lietuviškos dainos, ir visi grįžta prie laužo. Iki pat ryto netyla lietuviška muzika, šelsta šokantieji, ginčijasi istorijos, politikos, sporto entuziastai, tyliai šalia sumigusiu vaikų šnekučiuojasi moterys, atskirai būriuojasi jaunimas, o prisiekę žvejai pasiryžę pusryčiams parūpinti žuvis.

O Joninių nakties stebuklai tęsiasi – vanduo prie pat kranto atplukdo didžiulę nuostabaus grožio jūros žvaigždę, kurią galėjome ne tik paimti į rankas, bet ir pasidaryti nuotrauką atminčiai.

Vėliau pagalvojau – gal tai ir buvo tas tikrasis, pačios gamtos netikėtai padovanotas paparčio žiedas, kaip laimės palinkėjimas visiems susirinkusiems ir atlygis šventės organizatoriams, o taip pat šauniems pagalbininkams Jurgai Budrienei, Ryčiui Poškui, Rimui Grigaliūnui, Jūratei Barkauskaitei – Meister ir Juliiui Stankūnui.

O Pietryčių Jaunimo organizacija taria nuoširdų ačiū visiems prisidėjusiems ir dalyvavusiems šventėje ir taria iki pasimatymo sezono atidarymo renginyje, kuris vyks spalio 18 d. ant Atlanto vandenyno kranto Jupiter mieste Florida.

Pasizymėkite savo kalendoriuose – jūsų laukia dar viena išpuodinga šventė!

Kai šventė pačiame įkarštyje, visus surinkti bendrai nuotraukai labai sunku.

Algimanto Balčiūno nuotr.

KOMENTARAS**Politinės sankryžos ir
sūkuriai****ALGIMANTAS EIMANTAS**
Ottawa, Kanada

Laisvam pasauliui išgyvenant ekonominius sunkumus bei kovojant prieš terorizmą, Kremlius diktatu gaivina sovietinį mentalitetą ir ugdo imperialistinę savivoką Rusijoje.

Naujasis Rusijos Federacijos ministras pirmininkas Vladimir Putin, baigęs prezidento kadenciją, nesigaili karčiausių priekaištų Jungtinėms Amerikos Valstijoms. Turėdamas gausų jam pritariantį užnugarį visoje tautoje, jis naudojasi savo rėmėjų proklamacijomis skleistą neapykantą Amerikai ir sėkmingai puoselėti antidemokratinę politinę raidą. Yra žinoma, kad V. Putin konsultuoja M. Gorbačiovo užsienio politikos reikaluose ir įgalioja jį viešai komentuoti vienur ar kitur klausimus.

Pasaulis M. Gorbačiovo gerai pažįsta. Jis ypač išgarsėjo Sovietų Sąjungos krizės metais. Vakarų demokratijos tuomet rėmė jo reformas, tikėdamas jį esant palankų SSRS demokratėjimui, net suteikė jam Nobelio taikos premiją 1990 m. Tačiau daug padorių permainų nesulaukta, o žlugus Sovietų Sąjungai, Gorbačiovo ideologija ir veikla vėl nukrypo komunistinio absoliutizmo link.

Vakarietiškoji spauda gana kritiškai vertina M. Gorbačiovo paraiškas naujojo Rusijos Federacijos prezidento Dmitry Medvedev inauguracijos išvakarėse. Jo interviu „The Daily Telegraph“ buvo interpretuotas kaip itin aršus JAV antpuolis dėl šalies elgesio tarptautinėje plotmėje. Cituojant M. Gorbačiovo, Amerika kaltinama politine ir karine plėtote, priešiška Rusijos siekiams ir tikslams, atstatant jos prestižą ir pasaulinį įvaizdį, prarastą Sovietų Sąjungos metais. Jo žodžiais, Amerikos imperialistinė veikla prieštarauja, varžo ir priešinas visuotiniams Rusijos planams. Toks JAV požiūris įtariamai kaip sąmokslas.

Be abejo, toliau teigia M. Gorbačiovo, tokia padėtis gaivina Šaltąjį karą ir provokuoja ginkluoto konflikto galimybę. Baltųjų Rūmų politinėse manevruotėse neberandama pagrindo tarpininkavimui ir pasitikėjimui, nes tokioje padėtyje yra režisuojamos apgaulės su klastingais ketinimais.

Toliau M. Gorbačiovo priduria, kad NATO augimas ir kėsiai dėl Ukrainos ir Gruzijos bei Washington ketinimas įrengti priešraketinės gynybos skydą Čekijoje ir Lenkijoje užgniaužė visas viltis taikai tarp Rusijos ir JAV. Beje, paaikškėjo, kad ir Lietuva yra įtraukta į tuos planus.

Lenkijos pareigūnai pareiškė, kad Lietuvos vaidmuo kol kas tame esantis minimalus.

M. Gorbačiovo dėsto toliau, kad dešimtys metų po Šaltojo karo mardėjimo liko neišnaudoti gerovės ir taikos siekių naudai, nes Amerika netoleruoja kitų kraštų savarankiškumo be jos priežiūros. Tuo tikslu kiekvienas JAV prezidentas yra suruošęs karą ar šiaip ginkluotą įsiveržimą.

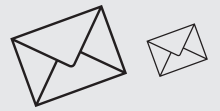
M. Gorbačiovo deklaracijos stiprina V. Putin argumentus Rusijoje totalitarinės diktatūros atstatymo ruošoje. Matyt, V. Putin sutelkė nemažas pajėgas radęs pritarimą tarp buvusių valdžios šulų Sovietų Sąjungos gyvavimo metais. Jam užėmus Rusijos ministro pirmininko postą, jo asmenybės populiarumas nesmuko. Nesuklyščiau sakydama, kad iš dalies SSRS buvusių pareigūnų godumas atgauti prarastą galią, autoritetinę buitį ir pelningą (nors korumpuotą) statusą tapo tų *aparačikų* prioritetiniu tikslu. Komunizmo idealai jiems liko antraeiliai, nes toks jų atgimimas tapo įmanomas remiant V. Putin.

•••

Panagrinėjus komunizmo egzistavimą, ne kartą prieinama išvada, kad toji socializmo piktybinė atšaka žmonijai gresia pragaištimi, nes joje galia visose srityse sukaupiama išsigimėlių imperialistų saujoje. Jų rankose valdžia sutelkiama absoliučiai ir viskam bei visiems privaloma. Asmeninė laisvė nepripažįstama, jos vengiama ir draudžiama.

Humanizmas tokiaime organe neturi pagrindo. Dorovė, sąžinė, tikėjimas, moralė, tautiškas patriotizmas, laisvė, pilietiškumas ir daugelis kitų demokratinių bei žmogiškų dėsnių, kurie rikiuojasi greta su asmens neapčiuopiamomis savybėmis ir teišėmis, yra išvien niekinamos, o jų išraiškos baudžiamos.

Ne be reikalo visos buvusios sovietų įtakos šalys ir respublikos, atkūrusios nepriklausomybę, turi vargo įtikti į demokratinius rėmus. Tos atkūrusios valstybės, niekintos ir skriaustos komunistinėje santvarkoje veik pusę šimtmečio, atranda naująją demokratine eigą gan sunkią. Joms sunku išsilaikyti pragmatiškai, be nurodymų iš centro ar net savos, sunaikintos sovietizmo iniciatyvos stokos. Tokioms naujoms demokratijoms teiktinas inkubacijos terminas atsigausti ir suklestėti savose konstitucinėse ribose. Tam reikia ryžto bei pagalbos iš kantrių, senų demokratų.

**Laiškai, nuomonės,
komentarai**Rašykite mums el. pašto adresais:
redakcija@draugas.org
dalia.cidzikaite@gmail.com**DAR APIE STEBUKLUS**

Rašiau apie septynis Lietuvos stebuklus, todėl dabar iš pagarbos noriu išrinkti ir nuostabiausius reiškinius lietuvių išėivijoje. Man tai – tautinių šokių šventės ir šokių grupės. Svarų vaidmenį atlieka Lietuvos Fondas. Kelia pasididžiavimą Bostone išleista „Lietuvių enciklopedija“, apie kurią girdėjau dar senesniais laikais Lietuvoj. Labai reikalingos švietimui ir poilsiui stovyklos gamtoje, ypač Dainava, Neringa – apie šias daugiausia žinau. Daugybė pastangų dedama lietuviškai žiniasklaidai, ypač „Draugo“ dienraščiu,

todėl irgi negaliu nepaminėti tokio svarbaus reiškinio. Daug pasiaukojimo reikalauja lietuviškos tautinės mokyklos. Didžiąją išpūdį man padarė pasakojimai apie lietuviškų bažnyčių statymus, pavyzdžiui, Šv. Petro Bostone. Kai kurios iš jų jau uždarytos ir tokia baigtis dar daugiau pabrėžia jų svarbą. Tais laikais savanoriškai buvo aukojamos lėšos, laikas, energija, savo rankomis bažnyčias statant ir puošiant. Dievaži, dabar net sunku tai įsivaizduoti.

Rasa Morkevičiūtė
South Boston, MA**SEPTYNI JAV LIETUVIŲ STEBUKLAI**

Remdamasis dr. Kriaučiūno praejimu („Draugo“ 2008 m. birželio 25 d. numeryje), balsuoju už Lituani-

tikos tyrimo ir studijų centrą (LTSC).
Robertas Vitas
Aurora, IL**KOKIE SEPTYNI „STEBUKLAI“ AMERIKOS
LIETUVIŲ VISUOMENĖJE**

1. Lietuvių parapijos Amerikoje, kurios daugiau kaip 100 metų išlaikė lietuvių krikščionišką pagrindą.
2. „Draugas“ liepos 12 d. švenčia 99-tąjį gimtadienį.
3. „Lietuvių enciklopedija“, išleista Felikso Kapočiaus Bostone.
4. Lietuvių opera Čikagoje gyvuoja 52 metus be pertraukos.
5. „Lietuvių pėdsakai Amerikoje“ – 800 psl. knyga, išleista JAV LB Kultūros tarybos. Lietuvių Amerikoje paveldo enciklopedija, taip ją pavadino arkv. sigitas tamkevičius.
6. Šv. Kazimiero kapinės Čikagoje, kur amžinybėje ilsisi Lietuvių tautos dalis.
7. Lietuvių Fondas.

Marija Remienė
Westchester, IL**S. DARIAUS IR S. GIRĖNO ŽYGDARBIS IR BE
MELO PAKANKAMAI DIDINGAS IR GARBINGAS**

Artėja Stepono Dariaus ir Stasio Girėno skrydžio per Atlantą 75-os metinės. Šiam skrydžiui skirtuose straipsniuose vis pabrėžiama, kad lietuviai skraidino pirmą oro paštą per Atlantą. Šio teiginio autoriai vadovaujasi Goebbels principu, kad tūkstantį kartų pakartotas melas tampa tiesa. Na, o mažiau išmanantys lietuviai pradeda tai kartoti kaip „visiems žinoma“ faktą, aprašytą netgi Lietuvos rekordų knygoje. Hidroplanais laišakai iš Amerikos į Europą buvo parskraidinti dar 1919 metais, laiškus 1927 m. vežė Č. Lindberg be tarpinių nusileidimų salose, po jo – daugybė kitų lakūnų. Kiek vėliau pagal išankstinę grafiką iš Europos į Pietų Ameriką ir atgal pradėjo skraidyti dirizabliai, jais pervežtos pašto siuntos – taip pat transatlantinis oro paštas.

Taigi, 1933 m. pradžioje oro paštu per Atlantą pervežtų laiškų jau buvo gana daug, tačiau atrodo, kad Lietuvoje tai niekam nerūpi. Lietu-

viai apie tai daug prirašė anglų ir kitomis kalbomis, informacijai jokių užtvarų tarp valstybių nėra, tad iš mūsų šaiposi visas pasaulis. Užsieniečiai, komentuodami tokias publikacijas, teiraujasi, kada paskelbsime, jog pirmieji vežėme paštą apie pasaulį arba į Mėnulį ir ką dar prasimanysime? Tad „patriotus“ turime nuliūdinti – „Lituanikos“ pervežti laišakai niekada netaps pirmuoju transatlantiniu oro paštu, nors ir kaip labai to norėtume. Visokios kaunietės „istorikės“ apie tai rašė, rašo ir rašys, į visus periodinius ir neperiodinius leidinius, kaip sakoma, kuprotą tik grabas ištiesina. Tad kreipiuosi į leidėjus ir redaktorius: gerbiamieji, nespausdinkite tokių rašliavų, nedarykite gėdos Lietuvai! Stepono Dariaus ir Stasio Girėno žygdarbis ir be šio melo pakankamai didingas ir garbingas, ir visai nebūtina teršti jį prasimanymais.

Ričardas Vainora
Kaunas, Lietuva**KLAIDOS ATITAIŠYMAS**

Š. m. liepos 2 d. išspausdintame straipsnyje „LF paskirstyta parama atspindi pokyčius Fonde“ įsivėlė klai-

dos – turėtų būti Sigita Baniulytė, Dalius Vasys ir Aidas kupčinskas.

Redakcija

Redakcijos pastaba. Skaitytojų laiškuose pateikta nuomonė nebūtinai sutampa su „Draugo“ redakcijos nuomone. Taip pat primename, jog laiško autorius, ypač elektroninio laiško, turi būtinai jį pasirašyti bei nurodyti savo adresą ir telefono numerį. Anoniminių laiškų ir laiškų be adreso nespausdiname.

**MARGUTIS II
LIETUVIŲ RADIJO LAIDOS**Per WCEV radijo stotį 1450 AM banga
kiekvieną vakarą nuo 8 val. v. iki 8:45 val. v.
klauskite seniausios Amerikoje
lietuviškos radijo laidos

Tel. 773-476-2242

AMERIKOS LIETUVIŲ RADIJO LAIDAS GALITE GIRDĖTI
INTERNETU www.wcev1450.com

Dabar bus sutvarkyta tik pažeista šlaito dalis, nors siekiant išsaugoti kalną būtini daug didesni darbai. **Alfa.lt** nuotr.

Gedimino pilies kalnui – pagalbos tvarsčiai

Vilnius, liepos 9 d. (BNS) – Po keturių mėnesių neveiklumo apiręs Gedimino pilies kalnas sulaukė pagalbos. Statybininkai skuba lopyti nuošliaužą, o kalno tvarkymo sumanytojai tikisi sulaukti finansavimo.

Patekti į sostinės Gedimino kalną vis dar galima tik keltuvas, tačiau viltis žengti senuoju taku neužgeso – pagaliau pradėta tvarkyti šlaito papėdėje atsiradusi nuošliauža.

Keturis mėnesius truko ginčai, kas turi tvarkyti kalną. Kol Vilniaus apskrities valdininkai postringavo, kad „kalnas – ne žemė, o nuošliauža

– ne statinys”, Vilniaus pilių direkcija ėmėsi darbo ir savo lėšomis žada sutvarkyti šlaitą.

Šiuo metu šlaitui tvarkyti skirta 250 tūkst. litų, tačiau atlikus žvalgomuosius darbus ši suma gali keistis. Už šiuos pinigus statybininkai nukas dalį šlaito ir tvarkys šlaitą iš naujo. Visi darbai turėtų užtrukti apie mėnesį ir baigtis iki rudens liūčių.

Darbų projektą parengę geologai į šiuos šlaito tvirtinimo darbus žiūri nepalankiai, bet pripažįsta, kad geriau daryti ką nors, negu nieko.

Pasaulyje atsirado 27 nauji saugomi objektai

Vilnius, liepos 9 d. (Balsas.lt) – UNESCO saugomų paminklų sąrašė atsirado 27 nauji objektai. Specialus organizacijos komitetas, atrenkantis kandidatus į „žmonijos pasiekimų” sąrašą, apie tai pranešė trečiadienį Kvebeke vykusioje sesijoje.

Dabar į pasaulio kultūros saugomų paminklų sąrašą įeina 878 objektai iš 145 šalių. Tarp naujokų atsirado gynybiniai statiniai, kuriuos Prancūzijoje XVII amžiaus pabaigoje ir XVIII amžiaus pradžioje suprojektavo žymus inžinierius Sébastien Le Prestre, taip pat „Monarch Butterfly”

drautinis Meksikoje, kur kiekvienais metais suskrenda milijardas drugelių.

2008 metais UNESCO sąrašė atsirado objektai iš Papua–Naujosios Gvinėjos, San Marino, Saudo Arabijos ir Vanuatu.

Lietuvoje yra keturi UNESCO saugomi objektai – Vilniaus senamiestis, Kuršių nerija, Kernavės archeologinis draustinis ir Struvės geodezinis lankas (kartu su Baltarusija, Estija, Suomija, Latvija, Moldavija, Norvegija, Rusija, Švedija ir Ukraina).

Europos Sąjungoje skursta 80 milijonų žmonių

Vilnius, liepos 9 d. (Balsas.lt) – Europos Komisijos atliktas tyrimas rodo, kad daugiau nei 78 milijonai žmonių Europos Sąjungoje gyvena skurde arba artėja prie skurdo ribos.

Nors technologijų ir ekonomikos pasiekimai yra puikūs, esama daugybė žmonių, neturinčių galimybių pasinaudoti naujų technologijų sprendimais, teigia Katrin Höövelson, Europos Komisijos atstovė.

Vienas būdų padėti šiems žmonėms bendrame Europos Komisijos numatyta socialinių priemonių dokumente yra su globalizacija ir jos pasekmėmis kovojančio fondo veikla. Fondas teikia paramą dėl globalizacijos poveikio darbo netekusiems asmenims.

Anot K. Höövelson, fondas valdo pusės milijardo eurų lėšas. Valstybės gali kreiptis dėl paramos, o pinigai turėtų būti išmokami žmonėms tiesiogiai.

Šiuo metu iš fondo paramą gavo 7,000 asmenų, praneša Europos Komisija. Kiti reikšmingi fondo žingsniai – diskriminacijos visose gyvenimo srityse draudimas, pvz. kova su galimybės dirbti ribojimu.

Papildomai Europos Komisija nurodo, kad Baltijos šalys galėtų labiau skatinti nuotolinio darbo galimybes (darbą ne biuruose ir ne namuose), aiškiai turėdama omenyje interneto ir informacinių technologijų teikiamas galimybes.

Socialinių priemonių dokumente yra 7 skyriai, skirti vaikų, jaunimo, sveikatos apsaugos, skurdo, socialinės atskirties ir naujų darbo vietų kūrimo bei žmonių judėjimo temoms.

Europos Sąjungoje šiuo metu gyvena 300,000,000 žmonių. 7,000 paramą gavusių laimingųjų iš 78 milijonų yra nelabai guodžiantis pasiekimas.

V. Muntianas tapo įtariamuoju

Vilnius, liepos 9 d. (BNS) – Buvęs Seimo pirmininkas Viktoras Muntianas, kuriam Seimas prieš savaitę panaikino neliečiamybę, tapo įtariamuoju byloje dėl galimo dokumentų klastojimo ir piktnaudžiavimo tarnybine padėtimi. Prokurorai oficialiai pareiškė įtarimus V. Muntianui.

Teigiama, kad V. Muntianas, kuris niekada nepripažino pažeidęs įstatymus, kol kas atsisako duoti parodymus kaip įtariamasis. Jis paprašė laiko susipažinti su bylos medžiaga.

Seimas V. Muntiano neliečiamybę panaikino liepos 1 dieną. Iki tol V. Muntianas du kartus buvo apklaustas kaip liudytojas.

Generalinis prokuroras A. Valantinas yra sakęs, kad V. Muntianas įtariamasis naudojimosi savo kaip Seimo pirmininko įtaka, ir siekimu, jog Kauno apskrities viršininko įsakyme, kuriuo buvo tvirtinama Kėdainių rajone Angrinių kaime esančio sklypo dalijimo projektas, būtų nurodyta, kad esą jame jau yra seni pastatų pa-

matai, kurie suteiktų galimybę statyti naujus pastatus.

Minimas sklypas, pasak prokurorų, priklauso verslininkui M. Grūdei, tačiau jis turėjo atitekti V. Muntianui. Sklypas yra vandens telkinio apsaugos zonoje, todėl jame statybos nėra leidžiamos. Tuo metu V. Muntianas esą siekė įrodyti sklype anksčiau stovėjus pastatus, kad tai sudarytų galimybę vykdyti statybas šiame sklype ateityje.

V. Muntianas, kuriam dabar 56-eri, į Seimą 2004 metais buvo išrinktas vienmandatėje Kauno-Kėdainių rinkimų apygardoje, jį išskėlė Darbo partija. 2006 m. V. Muntianas paliko „darbiečius”, įkūrė Pilietinės demokratijos partiją ir tapo jos pirmininku. Tų pačių metų balandį V. Muntianas buvo išrinktas Seimo pirmininku. Abiejų pareigų V. Muntianas atsisakė šių metų pavasarį, žiniasklaidai paskelbus apie galimą jo piktnaudžiavimą tarnyba.

Aukštąjį mokslą bus siekiama padaryti labiau tarptautišką

Vilnius, liepos 9 d. (ELTA) – Numatytos priemonės, kuriomis Lietuvos aukštąjį mokslą bus siekiama padaryti labiau tarptautišką. Siekiant šio tikslo ketinama plėsti studentų ir dėstytojų akademinę mainų sritį, skatinti Lietuvos mokslo ir studijų įstaigų dalyvavimą tarptautiniuose projektuose ir renginiuose, aktyviau skleisti informaciją apie Lietuvos aukštąjį mokslą.

Tai numatyta Ministrų kabineto patvirtintoje tarptautiškumo skatinimo 2008–2010 metų programoje,

kurią parengė Švietimo ir mokslo ministerija.

Tarptautiškumo programa padės užtikrinti įvairiapusį Lietuvos aukštojo mokslo sistemos suderinamumą su kitomis Europos valstybių aukštojo mokslo sistemomis ir prisidės prie teigiamo Lietuvos aukštojo mokslo įvaizdžio užsienyje kūrimo. Numatoma, kad Tarptautiškumo programos įgyvendinimas prisidės prie Lietuvos aukštojo mokslo pertvarkos vykdymo.

Pagyvenę žmonės Lietuvoje sunkiai pripažįsta naujoves

Skaičiuojama, kad Lietuvoje yra 692 tūkst. pagyvenusių žmonių, vidutinis jų amžius – 71 metai.

Vilnius, liepos 9 d. (Balsas.lt) – Lietuvoje gyvenantys vyresnio amžiaus žmonės kol kas lėtai atsisako įpročio už prekes ir paslaugas atsiskaityti grynaisiais pinigais. „Hansabank” duomenimis, daugiau kaip 96 proc. pagyvenusių žmonių pirmiausia išsigrynina pinigus bankų padalinuose arba bankomatuose ir po to moka už prekes bei paslaugas grynaisiais pinigais.

Prekybos vietose kortele atsiskaito tik apie 4 proc. vyresnio amžiaus žmonių. Tačiau šis skaičius kasmet auga. „Hansabank” duomeni-

mis, pagyvenusių žmonių atsiskaitymų prekybos vietose suma kasmet padidėja apie 30 procentų. Kortele vyresnio amžiaus lietuviai dažniausiai atsiskaito pirkdami prekybos centruose.

Tai, kad pagyvenę žmonės mažiau pratinasi prie šiuolaikinių bankinių technologijų, rodo nuolat didėjantis besinaudojančiųjų interneto banku „hanza.net” skaičius.

Dauguma Lietuvos pagyvenusių žmonių (apie 62 proc.) šiuo metu gyvena miestuose.

Pasaulio naujienos

(Remiantis AFP, Reuters, AP, Interfax, ITAR-TASS, BNS žinių agentūrų pranešimais)

Susišaudymas prie JAV konsulato Stambule

Stambule per susišaudymą prie JAV atstovybės žuvo šeši žmonės. Reuters nuotr.

Stambulas, liepos 9 d. (AFP–BNS) – Trys neatpažinti ginkluoti asmenys ir trys Turkijos policininkai trečiadienį žuvo Stambule, užpuolikams užpuolus policijos patikros postą prie budriai saugomo JAV konsulato, o pareigūnai šį antpuolį pavadino teroro aktu.

Turkijos vidaus reikalų ministras Besir Atalayus užpuolikus pavadino teroristais. Pasak jo, šios bylos tyrimas perduotas daugiausiai teroro išpuolių bylas tiriantiems prokurorams.

Trys užpuolikai išsoko iš automobilio ir paleido ugnį į policijos patikros postą, sakė vienas įvykio liudininkas. Jis pridūrė, kad užpuolikai taip pat šaudė į konsulato pastatą. Saugumo pareigūnai atsakė ugnimi ir nukovė visus tris šaudžiusius as-

menis. Vienas policininkas žuvo įvykio vietoje, o dar tu mirė nuo žaizdų ligoninėje, sakė gubernatorius M. Guler. Pasak jo, buvo sužeistas dar vienas policininkas ir civilis policijos automobilio vairuotojas.

JAV ambasados Ankaroje atstovė spaudai Kathy Schallow naujienų agentūrai AFP sakė, kad konsulato darbuotojai per užpuolimą nenukentėjo. Paaikškėjo, kad du užpuolikai buvo Turkijos piliečiai, tačiau trečiojo asmenybės policija dar nenustatė.

Didžiausias iš neseniai surengtų išpuolių prieš Turkijoje įsikūrusias užsienio šalies atstovybes įvykdytas 2003 metais. „Al Qaeda“ kovotojai susprogdino užminuotą automobilį prie Didžiosios Britanijos konsulato Stambulo centre ir tuo pačiu metu puolė britų valdomą HSBC banką.

Viršūnių susitikime – maisto ir naftos problemų sprendimai

Atkelta iš 1 psl. dėl naujo ko-vos su klimato kaita susitarimo iki 2009 m. pabaigos, kaip buvo suplanuota per gruodį Balyje įvykusią ir Jungtinių Tautų paremtą konferenciją. Šis susitarimas turėtų būti sudarytas Kopenhagoje.

„Klimato kaita yra vienas didžiųjų mūsų laikų pasaulinių iššūkių, – sakoma 16 vadovų pareiškime. – Mūsų šalys ir toliau drauge dirbs, kad prisidėtų prie Kopenhagos klimato kaitos konferencijos sėkmės.“

Tačiau jų pareiškime sakoma tik tai, kad turtingosios šalys įgyvendins savo pačių tikslus dėl „šiltnamio efekto“ sukeliančių dujų išmetimo mažinimo ir kad besivystančios didžiosios ekonomikos taip pat imsis veiksmų, su kuriais jokie skaičiai nebuvo susieti.

Europos Komisijos pirmininkas Jose Manuel Barroso teisingo viršūnių susitikimo rezultatus: „Gana klaidinga vertinti tai išsivysčiusių ir besivystančių šalių priešpriešos kalba. Žinoma, mes prisiimame didžiąją atsakomybę dalį, bet tai yra pasaulinis iššūkis, kuriam reikia pasaulinio atsako.“

G. W. Bush padėjėjas tarptautiniams ekonomikos klausimams Dan Price šį JAV surengtą trečiadienio susitikimą vadino naudingą.

Tačiau vadinamasis penketas G–

5 – Brazilija, Kinija, Indija, Meksika ir Pietų Afrikos Respublika (PAR) – pareikalavo, kad turtingosios šalys imtųsi vadovauti, nes esą istoriškai yra atsakingos už klimato kaitą.

„Kol nepasikeis Jungtinių Valstijų nuomonė, Pietų Afrikai atrodo, kad G–5 labai sunku žengti į priekį“, – žurnalistams sakė PAR aplinkos ministras Marthinus Van Schalkwyk.

Pasaulinės klimato iniciatyvos programos vadovas Kim Carstensen apkaltino turtingąsias šalis tuo, kad jos bando slopinti veiksmus užkraudamos atsakomybę besivystančioms šalims.

„Kai kurios turtingosios šalys paklydo taktikos srityje ir, regis, pamiršo, kad žmonių ir gamtos išlikimas labiausiai priklauso nuo jų vadovavimo“, – sakė jis.

JAV yra vienintelė didžioji pramoninė valstybė, atmetusi Kioto protokolą dėl kovos su klimato kaita. G. W. Bush tvirtina, kad neteisinga nepateikti jokių reikalavimų greitai augančioms besivystančioms ekonomikoms.

Prancūzijos prezidentas Nicolas Sarkozy sakė, jog antradienio susitarimas reiškia, kad G–8 „dabar įsipareigojo“ mažinti anglies dvideginio išmetimą, bet kylančios ekonomikos to paties nepadarė.

EUROPA

SOFIJA

JAV valstybės sekretorė Condoleezza Rice trečiadienį Sofijoje išreiškė nusivylimą dėl Rusijos reakcijos į JAV planus Rytų Europoje išdėstyti dalį priešraketinės gynybos skydo. Maskva perspėja, kad tarp JAV bei Čekijos vyriausybės pasirašytas susitarimas dėl radarų bazės steigimo gali sukelti Kremliaus karinį atsaką, skelbia „Russia Today“. Rusijos Užsienio reikalų ministerija teigia, kad tokiu atveju, jei sutartis dėl priešraketinio gynybos skydo išdėstymo Vidurio Europoje bus patvirtinta, tai Maskvai neliks nieko kito kaip griebtis atsakomųjų karinių veiksmų.

PARYŽIUS

Vienoje Prancūzijos atominių elektrinių antradienį vakare atsitiktinai išsiplė urano turinčios atliekos, bet pareigūnai sako, kad kol kas jokių priesaščių nerimauti nėra. Tri-kasteno atominės energijos centre Bolene Pietų Prancūzijoje iš talpos išsiplė maždaug 30 kubinių metrų nutekamojo vandens, kurio viename litre yra 12 g urano. Nors pareigūnai nurodė, kad pavojus gyventojams nėra didelis, buvo uždrausta žvejoti, maudytis ir naudoti šulinių vandenį, nes nesodrintas uranas, nors ir nėra labai radioaktyvus, yra nuodingas.

VIENA

Ukrainos prezidentas Viktor Juščenka atvyko į Vieną, kur susitiko su Austrijos prezidentu Heinz Fischer, V. Juščenka atvirtino, kad jo šalis išliks patikima energetinių išteklių tiekėja Europai. Tuo tarpu H. Fischer pavadino Ukrainą „patikima energijos tiekimo partnere ir tranzitine šalimi“, pridurdamas, kad „bendradarbiavimas su Ukraina kiekvienais metais pamažu tampa vis glaudesnis, geresnis, spartesnis ir konkretesnis“.

VATIKANAS

Vatikanas išreiškė „apgailėstąvimą“ dėl Anglikonų Bažnyčios sprendimo, kuris leidžia išventinti moteris į vyskupes, pabrėždamas,

kad šis nutarimas taps „nauja kliūtimi“ Vatikano ir Anglikonų Bažnyčios susitaikymui.

TALINAS

Somali piratai antradienio vakarą paleido jų anksčiau užgrobtą laivą „Lehmann Timber“ igulą, pranešė Estijos užsienio reikalų ministerija. Pranešama, kad tarp paleistų į laisvę jūreivių yra ir Estijos pilietis. „Lehmann Timber“ dabar yra tarp tautiniuose vandenyse, ir laivo savininkai daro viską, kad laivo igula kuo greičiau pasiektų krantą bei gautų būtiną pagalbą.

AZIJA

DELIS

Indijos kairiosios pakraipos partijų sąjunga, kuri dėl prieštarų vertinamo susitarimo su JAV branduolinėje srityje atšaukė savo paramą valdančiajai daugumai, oficialiai paprašė parlamento balsavimo dėl pasitikėjimo vyriausybės vadovu. Žiniasklaida pranešė, kad balsavimas dėl pasitikėjimo gali įvykti liepos 21 d., o užsienio reikalų ministras Pranab Mukherjee antradienį sakė, kad sušauks specialią parlamento sesiją. Kairiųjų pasitraukimą paskatino pastarosiomis savaitėmis pasirodę požymiai, kad M. Singho vyriausybė planuoja siekti susitarimo su JAV branduolinėje srityje, kuris dėl kairiųjų nepritarimo buvo vilkinamas metus. Kairiosios pakraipos partijos tvirtina, kad pagal šį susitarimą Indija taptų pernelg susieta su JAV, ir ne kartą grasino rengti pirmalaikius rinkimus, jei sutartis bus stumiama į priekį.

ARTIMIEJI RYTAI

TEHERANAS

Irano Revoliucinė gvardija trečiadienį išbandė tolimojo nuotolio raketą „Shahab 3“, kuri galėtų pasiekti Izraelį, pranešė Irano valstybinė televizija „Al-Alam“. Pasak televizijos, bandomajam skrydžiui paleista raketą „Shahab 3“ su įprastiniu vieną toną sveriančiu koviniu užtaisu. Raketą gali nuskriet 2 tūkst. kilometrų. Bandymai, kurių metu taip pat buvo paleista keletas kitų raketų, surengti tvyrant įtampai dėl Irano branduolinės programos.

ATLANTIC Express Corp. 1-800-775-SEND

www.atlanticexpresscorp.com

<p>Ocean Freight</p> <p>Krovinių gabenimas laivu į visas pasaulio šalis.</p>	<p>Air Freight</p> <p>Krovinių gabenimas lėktuvu į visas pasaulio šalis.</p>	
<p>Auto Export</p> <p>Automobilių pirkimas bei siuntimas į visas pasaulio šalis.</p>	<p>Trucking</p> <p>Krovinių pervežimas visoje Amerikoje.</p>	
<p>Small Packages</p> <p>Smulkių siuntinių siuntimas bei pristatymas į namus Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje, Baltarusijoje bei Ukrainoje.</p>		

8801 78th Ave Bridgeview, IL 60455 Tel. 1 708-599-9680
Fax. 1 708-599-9682 Tel. 1 800-775-7363

Mūsų stalui

ŠALTI PATIEKALAI: ŽUVIS

Vasarą nesinori kaitinti virtuvės, bet norisi užvalgyti lengvo, gaivesnio maisto. Tad vasarą šeiminkės daugiau paruošia šaltų patiekalų: šaltibarščių, saldžių šaltų vaisinių sriubų, mišrainių, žuvies patiekalų, mėsos ir t. t. Vieni patiekalai lengviau paruošiami, o kiti pareikalauja daugiau darbo ir net yra brangesni, bet jie atsiperka savo skoniu ir šeiminkės įvertinimu už jos įdėtą darbą.

Paprastai šeiminkės šaltais patiekalais papuošia šventinį stalą, ruošdamos vaises prigamina daug įvairių šaltų patiekalų, be kurių neįsivaizduojame vaišių stalo. Tačiau ar mums būtina tik svečiams gaminti arba tik švenčių laukti? Taip visados sakydavo mano mama. Mūsų namuose visad būdavo jos pagamintų įvairių šaltų patiekalų, visada buvo ką užvalgyti ar kuo pavaišinti netikėtai užėjus svečiui. Augant tokiuose namuose pajunti ir maisto skonį. Sekiau mamos pėdomis, tad ir mano sūnus augo tokiuose namuose – be spagečių, be picų, hamburgerių, o dabar, išėję gyventi atskirai, jie patys verda, kepa ir dar prigalvoja visokių receptų. Nepasitikiu restoranais, nes nežinau, kokius produktus naudojo, kas tą maistą ruošė, o ir pajunti skonį ne tokį, koks turėtų būti.

Vasarą labai tinka namuose turėti silkių, o jas kiekviena šeiminkė pasiruošia pagal savo skonį: jos gali būti marinuotos, su pomidorų padažu, keptos tešloje ar tiesiog patiektos paprastai su virtomis bulvėmis.

Savo maistine verte žuvis prilygsta mėsai ir pienui. Žmonių mitybai ypač svarbūs yra žuvyse esantys baltymai. Tad žuvį valgome keptą, virtą, troškintą ir šaltą. Populiariausi žuvų patiekalai, be kurių neapsieis nė vienas šventinis ar vaisių stalas, tai žuvis pomidorų ar morkų padažuose. Nemanau, kad šiuos receptus reiktų čia rašyti, bet, jei norėtumėte pasitiksinti, galite man parašyti.

Įdaryta lydeka

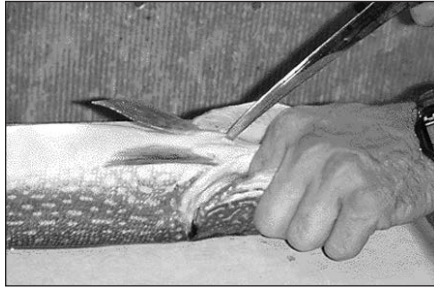
2 sv. žuvies,
vandens (maždaug 6 puodukai,
kad apsemtų),

prieskoninių daržovių (morkų,
petražolių, svogūnų),

2 lauro lapeliai, kvapieji pipirai

Įdarui:

žuvies mėsa,
3 šaukštai manų kruopų,
pora riekelių pyrago (minkštimo),
riebalų,
1 didelis svogūnas,
pusė puoduko pieno,
1 kiaušinis,
druskos, baltų ir kvapiųjų pipirų

Žuvį nuplauname (ji turi būti nesupjaustyta), apie galvą apipjauname odą ir ją nuneriamo. Nuimame nuo kaulų mėsą, išmirkome piene pyragą, svieste pakepiname smulkiai supjaustytą svogūną. Žuvies mėsą, išmirkytą pyragą ir pakepintą svogūną sukąpojame ar sumalame. Į gautą masę suberiame manų kruopas, įmušame kiaušinį (jei kiaušiniai maži, įmušame du), įpilame tris šaukštus pieno ir gerai išsukame. Įdarą sukrečiame į žuvies odą ir ją užsiuvame.

Iš prieskoninių daržovių, žuvies kaulų, prieskonių, išverdame sultinį. Į jį įberiamo pusę šaukštelio cukraus ir maždaug šaukštą citrinos sulčių ar acto. Rūgštis sulaiko žuvį nuo byrėjimo ir suteikia baltą spalvą. Žuvį dedame ant grotelių pailgame puode, užpilame atvėsintu ir perkoštu sultiniu ir verdame ant silpnos ugnies 1 valandą. Atšaldytą sultinyje žuvį iškeliamo iš puodo su grotelėmis, atsargiai sudedame į pailgą pusdubę, supjaustome gabaliukais ir papuošiamo citrinos griežinėliais bei kapotais drebučiais. Drebučius pasigaminame iš sultinio į jį pridėję ištirpintos želatinos ir pavirinę. Atšaldome ir supjaustome drebučius.

Žydų šeiminkės geriausiai paruošia farširuotas žuvis. Man prieš

išvažiuojant iš Lietuvos viena mamos draugė žydė perdavė savo receptą, kuriuo aš labai dažnai naudojuosi.

Žydiška žuvis

2 sv. žuvies (lydekos, upėtakio,
karpio, ūsorias),

3 didesni svogūnai,

2 kiaušiniai,

puodelis pyrago minkštimo,

prieskoninių daržovių,

2 lauro lapeliai, baltų ir kvapiųjų pipirų, druskos, cukraus, citrinų sulčių ar acto

(Pastaba: žydai dar į žuvį deda burokėlių, nuo kurių žuvis tampa raudona.)

Nuvalytą žuvį perskrodžiame per pilvą, supjaustome maždaug spindžio didumo gabaliukais. Iš kiekvieno gabaliuko išimame raumenis, palikdami odą, nugaros ir pilvo kaulus. Žuvies mėsą ir piene išmirkytą pyragą sukąpojame, į masę sudedame smulkiai supjaustytus svogūnus, kiaušinius, prieskonius ir gerai išsukame, sukąpojame. Įdarą sudedame į žuvies odą ir nulyginame peiliu. Puodą išklajame burokėlių, petražolių ir 2 svogūnų griežinėliais, prieskoniais, ant jų padedame įdarytą žuvį, užpilame pasūdytu vandeniu ir verdame ant silpnos ugnies 1-1/2 val. Išvirusią žuvį atšaldome sultinyje, atsargiai sudedame į pailgą pusdubę. Sultinį perkošiamo, paskaniname ir pridėję ištirpintos želatinos, užverdame. Atšaldytu sultiniu užpilame žuvį.

Žuvies vyniotinis

1 sv. išdarinėtos menkės (be galvos),

Eufemija Steponis, gyvenanti **Seven Hills, OH**, pratęsė „Draugo“ prenumeratą dar metams ir kartu atsiuntė 50 dol. auką. Nuoširdžiai Jums dėkojame.

Zinaida Katiliškienė, gyvenanti **Lemont, IL**, pratęsė metinę „Draugo“ prenumeratą ir paaugojo 50 dol. auką laikraščiu paremti. Nuoširdus ačiū.

Algirdas A. Lizdas, gyvenantis **Omaha, NE**, pratęsė „Draugo“ metinę prenumeratą ir paaugojo 50 dol. auką. Nuoširdžiai Jums ačiū.

Petras Brizgys, gyvenantis **Evanston, IL**, pratęsė kasmetinę „Draugo“ prenumeratą ir prie mokesčio pridėjo 50 dol. auką. Esame labai dėkingi.

Dr. Gailė Černiauskas, gyvenanti **River Forest, IL**, pratęsė „Draugo“ prenumeratą dar metams ir kartu atsiuntė 50 dol. auką. Nuoširdžiai Jums ačiū.

Aldona Grinius, gyvenanti **Homer Glen, IL**, pratęsė „Draugo“ metinę prenumeratą ir paaugojo 50 dol. auką laikraščiu paremti. Nuoširdžiai dėkojame.

maždaug 6–8 puodeliai vandens,
prieskoninių daržovių, 2 lauro
lapeliai, baltų ir kvapiųjų pipirų

Įdarui:

žuvies mėsa,

puodelis pyrago,

1 šaukštai manų kruopų,

1 kiaušinis,

1 svogūnas,

šaukštai riebalų (aliejaus),

šaukštai sviesto, truputis druskos,
cukraus, pipirų

Cukrų dedame į žuvį, kad ji būtų švelnesnio skonio, o rūgštį dėl baltumo.

Nuo nuvalytos žuvies nuimame odą, atskiriame nuo kaulų mėsą. Iš žuvies liekanų, prieskoninių daržovių išverdame sultinį, pasūdome, nukošiame. Įdarui pyragą išmirkome piene, riebaluose pakepiname smulkiai supjaustytą svogūną. Žuvies mėsą, pyragą ir svogūną sumalame, į gautą masę įmušame kiaušinį, suberiame manų kruopas, prieskonius, įpilame tris šaukštus pieno ar grietinėlės ir gerai išsukame. Servetėlės vidurį ištepame aliejumi, ant jo sukrečiame žuvies masę, suformuojame norimo ilgio ir storio volelį, susukame į servetėlę ir perrišame virvele (kaip dešrą). Vyniotinį dedame į puodą su grotelėmis, užpilame karštu sultiniu ir verdame ant silpnos ugnies apie valandą. Atšaldytas sultinyje vyniotinis išimamas, įdedamas į pailgą dubenį, supjaustomas ir papuošiamas virtomis daržovėmis bei petražolių lapais.

Paruošė

Nijolė Nausėdienė

nausediene@aol.com

Aldona M. Krištolaitis, gyvenanti **Berwyn, IL**, parėmė „Draugą“ 50 dol. auka. Nuoširdžiai dėkojame už paramą.

Marija Norušis, gyvenanti **Highland Park, IL**, kartu su metinės „Draugo“ prenumeratos mokesčiu atsiuntė mums 50 dol. auką. Ačiū.

Leonas Raslavičius, gyvenantis **Elk Grove Village, IL**, pratęsė metinę „Draugo“ prenumeratą ir paaugojo 50 dol. auką, laikraščiu paremti. Nuoširdžiai dėkojame.

John Siaurusaitis, gyvenantis **Baltimore, MD**, užsiprenumeravo „Draugą“ dar metams ir paaugojo 50 dol. auką. Esame labai dėkingi.

Ona Strimaitis, gyvenanti **Putnam, CT**, skaitys „Draugą“ dar vienerius metus. Skaitytoja dienraščio leidybai paremti paaugojo ir 50 dol. auką. Labai ačiū.

Vytautas V. Šeštokas, gyvenantis **Los Angeles, CA**, pratęsė kasmetinę „Draugo“ prenumeratą ir prie mokesčio pridėjo 50 dol. auką. Esame labai dėkingi.

KOVOK!

JANINA JALINSKAITĖ-KLUONIENĖ

Nr. 5

Petras Kuodis-Ragaišis iš Kreivių k., Deltuvos vls., paimtas gyvas iš bunkerio Atikonų k. Bunkeryje buvo trise: Ragaišis, Vacys Venskus-Jonaitis ir jo žmona Stasė Venskienė iš Bardiškėlių k.

1947 m. rugsėjo 26 d. rytą Ragaišis išgirdo bildesį. Pažadintas Jonaitis jį ramino sakydamas, kad šeiminkai ruošiasi važiuoti. Netrukus pasigirdo trenksmas į bunkerio lubas. Girdėjosi, kaip šeiminkui liepia kviesti visus, kad išlįstų. Juozaičio žmona pradėjo verksti, prašyti, kad nesižudytų, kad katalikams tai nuodėmė. O Jonaitis įrėmė vienmarškiniai Ragaišiui į nugarą pistoletą ir liepė lipi viršun. Išlipus į viršų, jų laukė saugumo viršininkas Pachomič. Visus suėmė, bet Venskienę netrukus paleido. Išdaviką Jonaitį irgi nuteisė. Ragaišis nieko neišdavė. Nuteisė jį 25-eriems metams katorgos ir 5-erius be teisių. Kalėjo Intos lageriuose. Grįžo 1957 m. birželio mėn.

Kaip vėliau sužinojau, jų bunkerį išdavė Vacys Saugavičius. Ryšininkas V. Saugavičius daug žalos padarė partizanams. O šie, nieko neįtardami, pasikliovė juo. Jis skundė partizanus nekaltus žmones, neva jie dirba saugumui. Taip nekaltai buvo sušaudyti B. Keturka iš Keturvėjų kaimo ir Ketvirtis iš Atikonų k. Išdavikas Jonaitis mirė lageryje per „nelaimingą“ atsitikimą, o Saugavičius sudegė girtas savo troboje.

Kazys Žižminskas-Vaidila, Švogėris iš Atkočių k., Deltuvos vls. žuvo Viliukų miške bunkeryje 1947 m. spalio pabaigoje su Stasiu Venskumi-Biržiu iš Atkočių k. ir Alfonsu Jovaiša iš Diržių k. Išdavė V. Saugavičius.

Bronius Kinertas-Arminas iš Ukmergės 1947 m. vasario 14 d., gavęs nelegalius dokumentus kita pavarde, išvyko į Kauną. 1949 m. vasario 17 d. jį suėmė ir nuteisė 25-eriems metams. Kalėjo Jakutijos lageriuose, paskui Mordovijoje. Į Lietuvą sugrįžo 1964 m. vasario 19 d. Gyveno Ukmergėje. Miręs.

Leonas Gžimaila-Dziadas iš Deltuvos. 1947 m. rudenį partizanų Karo lauko teismo nuosprendžiu jam buvo įvykdyta mirties bausmė. Iki šiol manoma, kad galbūt jis tapo KGB pinklių auka.

Benediktas Narkevičius-Algis iš Šiliūnų k., Siesikų vls., Ukmergės apskr., Vyčio apygardos partizanų būrio vadas. Žuvo 1947 m. liepos 23 d. Viliukų miške kartu su Hitleriu ir dar vienu partizanų, kurio slapyvardžio neprisimenu. Algį ir Hitlerį peršovė į kojas. Nenorėdami pasiduoti gyvi, nusišovė.

Liudas Belickas-Jaunutis iš Vidugirių k., Pagirių vls. Gavęs nelegalius dokumentus pasitraukė iš savo krašto.

Vytautas Penkevičius-Povaras iš Kačėniškių k. 1947 m. rugsėjo 20 d. susisprogdino Diržių k. bunkeryje su Liočiu ir Klevu.

Daug partizanų nuotraukų buvo daryta ir mano tėviškėje, bet neišliko. Tačiau jų paveikslo iš širdies ir iš atminties niekas neištrins.

Gyvoji tautos dvasia partizanų maldomis, skausmo ir vilties dainomis, žygių aidais atsilieps kartų kartoms!

Laisvieji sakalai

...Atėitį regim Tėvynės laimingą,

Šviečia mums kryžius ant mūsų vėliavos.

Stokim drąsiai į kovą garbingą – Dirbkim, kovokim dėl Lietuvos!

Pirmosios nuo savarankiško gyvenimo dienos praleistos Užugirio progimnazijoje. Po bolševikinių represijų mokyklose trūko mokytojų, todėl mane pakvietė dirbti į Užugirį. Kadangi į universitetą neįstojau (neišlaikiau TSRS istorijos), mieliau priėmiau kvietimą. Be to, ten buvo partizanų kraštas ir prezidento Antano Smetonos gimtinė. Neilgai aš ten dirbau – netrukus mus perkėlė į Taujėnų progimnaziją, mat kai kas bijojo miškinų, nes mokytoją Ireną Smetonaitę partizanai apkarpė už ryšius partorgu.

1946 m. pavasarį pradėjau dirbti Taujėnų progimnazijoje. Čia gavau dėstyti lietuvių, vokiečių ir lotynų kalbas ir piešimą. Lietuvių kaip lietuvių, piešimas visai malonu, bet vokiečių ir lotynų? Nors gimnazijoje gavau neblogus pagrindus, bet tai tik gimnazijos žinios. Susirinkau vadovėlius bei žodynėlius ir pagal mokyklos programą dirbau, stengdamasi mokiniams suteikti reikalingų žinių. Patiko darbas mokykloje. Daugelis mokinių buvo idealistai, patriotiškai nusiteikę. Greitai radom bendrą kalbą – amžiaus skirtumas juk nedidelis. Pradėjau jais pasitikėti ir puoselėti mintį apie pagrindžio organizaciją. O kai ir patys mokiniai užsiminė, susibūrę pasivadino „Laisvaisiais sakalais“, išsirinkome slapyvardžius. Aš pasilikau savąjį ryšininkės – Audra. Susirinkome gražiame Radvilų parke. Mano idealizmas kilo iš ateitininkijos, todėl norėjau ką nors panašaus įskiepyti ir savo mokiniams. Norėjau jiems duoti tai, ką pati buvau gavusi iš mūsų vadovo kapeiono Edvardo Simaškos pamokslų, paskaitų ir jo veiklos. Šis žmogus man liko kaip švyturys, nurodantis gaires klaidžiam gyvenimo kelyje. O mokiniai buvo šaunūs! Jie degė noru kuo daugiau sužinoti ir patys stengėsi išreikšti savo mintis. Mes mokėmės suprasti vienas kitą, stiprinome nuoširdžios draugystės ryšius ir stengėmės įsisąmoninti, kad Tėvynės reikalai ir amžinos vertybės yra svarbiau už mūsų asmeninio gyvenimo poreikius.

Mūsų šūkis buvo „Kovok už Kristų ir Tėvynę!“ Galbūt mums nereikėjo slapyvardžių, bet iš tikrųjų paslaptis mus labiau suartino, jautėme didesnę atsakomybę už savo veiksmus. Skaitėme pogrindžio literatūrą, kalbėjome moralės ir tikėjimo temomis. Vadovavausi S. Šalkauskio, A. Maceinos ir kt. mintimis. Su partizanais susitikinėjome kiekvienas asmeniškai, beveik visi palaikėme ryšius su partizanais, atlikinėjome užduotis.

Mūsų organizacijai priklausė Monika Maskoliūnaitė-Vėtra, Antanas Eglinskas-Aidas, Juozas Eglinskas-Taurus, Algirdas Mulerauka, Antanas Maziliauskas-Taifūnas, Antanas Dirsė-Klajūnas, Kostas Misiukas, Vytautas Misiukas-Viesulas, Joana Valikonytė ir mokytojas Algirdas Čeponis-Aitvaras, M. Maskoliūnaitė, A. Eglinskas, K. Misiukas, V. Misiukas, J. Valikonytė, A. Čeponis jau mirę.

Bus daugiau.

Dantų gydytojai

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA

9525 S.79 th Ave., Hickory Hills, IL

Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS

Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą.

Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai.

4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
55 E. Washington, Suite 2401,
Chicago, IL

Tel. 708-422-8260.

Vidaus ligos

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.

VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS

Kalbame lietuviškai

6918 W. Archer Ave. St. 5 ir 6

Chicago, IL 60638

Tel. 773-229-9965

Valandos pagal susitarimą

Akių ligos

ARAS ŽLIOBA, M.D.

AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA

219 N. Hammes Avenue

Joliet, IL 60435

Tel. 815-741-3220

Širdies ir kraujagyslių ligos

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.

KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS

7722 S. Kedzie Ave.

Chicago, IL 60652

Kab. tel. 773-471-3300

Skelbimų skyriaus
tel. 1-773-585-9500

KARAGANDA, KAZACHSTANAS

Aktyvi Karagandos lietuvių veikla

Vitalij Tvarijono nuotr.

Liepos 1 dieną Karagandos apskritį aplankė Kazachstano prezidentas Nursultan Abiševič Nazarbaev. Jo kelionė buvo skirta Karagandos metalurgijos kombinato penkiasdešimtmečiui paminėti. Būtent šiame kombinatė prasidėjo būsimą prezidento karjera. Stadione vykusiose kombinato jubiliejaus iškilimėse su savo pasirodymais dalyvavo įvairios grupės, tarp kurių buvo ir įvairių tautų bendruomenių atstovai, žinoma, ir lietuvių „Lituanica“.

O štai liepos 6 dieną švenčiant naujosios Kazachstano sostinės – Astana gimtadienį, kiekviena šalies apskritis jai dovanuoja dovanas. Karaganda sostinės centre pastatė fontaną. Atidarant fontaną dalyvavo ir šalies prezidentas bei lietuvių bendruomenės atstovai.

Vitalij Tvarijonas
Lietuviams.com

Gertrude Jocas, gyvenanti **Weston Ont, Canada**, kartu su metinės „Draugo“ prenumeratos mokesčiu atsiuntė mums 50 dol. auką. Labai dėkojame.

Daiva Baltrukėnas, gyvenanti **Wauwatosa, WI**, pratęsė kasmetinę „Draugo“ prenumeratą ir prie mokesčio pridėjo 50 dol. auką. Esame labai dėkingi.

Marija C. Vidunas, gyvenanti **Hamden, CT**, pratęsė metinę „Draugo“ prenumeratą ir paaukojo 50 dol. auką. Nuoširdžiai ačiū.

Zenonas Šukys, gyvenantis **Chicago, IL**, „Draugo“ šimtmečiui paaukojo 50 dol. Labai Jums dėkojame.

„Lituanica“ skrydžiui – 75-eri

PETRAS PETRUTIS

Šiomet sukanka 75-eri metai nuo Dariaus ir Girėno transatlantinio skrydžio. Čia rašantysis ir jo bendramžiai, nors ir neryškiai, prisimena dienas, kuomet „Verkė tėvas Nemūnėlis ir Šešupė, ir Dauguva. Verkė visa Lietuva, verkė visa žmonija.“ Pastarieji žodžiai priklauso kažkuriam mūsiškiui, kurio nei vardo, nei pavardės, deja, nebeprisimenu. Šie su širdgėla išsakyti žodžiai tapo daina ir skambėjo tėvynėje bei tarp išeivijoje gyvenančių lietuvių.

Darius ir Girėnas gimė Lietuvoje. Tačiau atrodo, kad nebus per daug

Architekto Ch. B. Koncevičiaus suprojektuotas paminklas Dariaus ir Girėno skrydžiui įamžinti 1935 metais pastatytas Marquette Park, Čikagoje.

suklysta juos laikant čikagiečiais. Jie du subrendo ir, kaip sakoma, „į vyrus išėjo“ ne kur kitur, o Čikagoje. Pagaliau čionai įsikūnijo jų nenumaldomas troškimas oro keliu įveikti Atlanto vandenyną ir be sustojimo pasiekti Kauną, tuometinę Lietuvos valstybės Laikinąją sostinę. Deja, ryžtingiems oreiviams nebuvo lemta pasiekti tikslo. Skrendant virš Vokietijos teritorijos „Lituanica“ sudužo. Steponas Darius ir Stasys Girėnas žuvo.

Šių metų liepos 13 d. rinksimės prie Marquette Park stovinio Dariui ir Girėnui atminti paminklo. Aišku kaip dieną, jog šį kartu nesusirinks 60,000 žmonių minia, kaip kad buvo susirinkę 1935 m. paminklo atidarymo iškilsmėse. Keičiasi laikai, keičiasi aplinka ir žmonės.

Kitados Dariaus ir Girėno skrydžio ir žūties metinius paminėjimus rengdavo Amerikos karo veteranų Dariaus ir Girėno posto vadovybė. Jiems talkininkaudavo Don Varnas veteranų postas ir kitos lietuvių organizacijos. Ilgainiui sumenko lietuvių karo veteranai. Jų buveinės (postų namai) pateko į svetimas rankas. O postų žmonės, laukdami ir nesulaukdami jaunimo, pradėjo išsivaikščioti.

Šiomet, nesulaukus „veiksniams ir tariniams“ vertinamų organizacijų dėmesio, Dariaus ir Girėno žygio sukakties paminėjimas pateko į privačias rankas. Atviriau kalbant, pateko į tų žmonių, kurie praėjusiais metais be priekaišto surengė Romo Kalantos žūties paminėjimą, rankas. Privačiai sudarytas komitetas viešai kreipėsi į lietuvių organizacijas, prašydamas prisidėti prie bendro darbo. Tenka apgailestauti, kad didesnio atgarsio nebuvo sulaukta. Tiems, kurie teikėsi atsilipti, priklauso pagarba ir padėka. Jau yra žinoma, kad rengiamo paminėjimo iškilsmėse dalyvaus Lietuvos Respublikos generalinis konsulas Čikagoje Arvydas Daunoravičius, svečiai iš Lietuvos. Taip pat teiksis dalyvauti ir vietos valdžios pareigūnai.

Turimomis žiniomis, tėvynėje irgi nebus užmiršta Dariaus ir Girėno transatlantinio skrydžio sukaktis. Lietuvos sostinėje Vilniuje ir kitose

vietovėse rengiamos iškilsmės.

Deja, mūsų išeivijoje tik vos vos krutama. Prieš porą savaitių sukrutę New York ir apylinkių lietuviai su tvarkė Brooklyn stovinio Dariaus ir Girėno paminklo aikštelę ir susikaupe prisiminė prieš 75-erius metus įvykusį Dariaus ir Girėno tragišką žygį. Tačiau kas vyksta ar dar įvyks kitur neteko nieko konkretesnio išgirsti.

Negalima nepaminėti muz. Fausto Strolios redaguojamo žurnalo „Muzikos žinios“. Leidinio redaktorius „suoodė“ kad mūsų muzikos kompozitoriai yra sukūrę 15 Dariui ir Girėnui dedikuotų kūrinių. „Muzikos žiniuose“ yra išvardyti kūrinius sukūrusių kompozitorių vardai ir pavardės, taip pat pridėtos jų nuotraukos. Šis leidinys supažindina skaitytojus su Vytauto Peseko ir Fausto Strolios daina „Saulė, debesys ir vėjas“, sukurta skrydžio 75-mečiui paminėti.

Prieš keletą dešimtmečių viena šeštadieninė lituanistikos mokyklos mokytoja paprašė mokinių išvardyti Lietuvos Didžiuosius kunigaikščius. Vienas mokinukas ėmė ir pasakė – „Darius ir Girėnas“.

Mieliems tautiečiams primename, kad Dariaus ir Girėno transatlantinio skrydžio 75-erių metų sukakties paminėjimas prasidės **12 val. p. p.** Švč. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčioje, Marquette Park, **šv. Mišiomis**, skirtomis Dariaus ir Girėno žygdarbiui atminti. Mišias koncelebruos kunigai: kleb. A. Markus, dr. K. Trimakas, kun. J. Kelpšas, tėvas A. Gražulis, SJ. Po Mišių **automobilių paradas ir eisena pasuks „Lituanicos“ paminklo** (California Ave. ir 67 gatvės sankryža) Marquette Park link.

Iškilsmės prie paminklo prasidės **1:30 val. p. p.** Lietuvos ir JAV himnus atliks dūdų orkestras „Gintaras“, dalyvaus lietuviškos organizacijos, JAV karo veteranai, kariškiai, valstybės pareigūnai, diplomatai. Vyks kariškas žuvusiųjų pagerbimas, gėlių, vainikų, vėliavų padėjimas.

Po minėjimo Jaunimo centre (5620 S. Claremont Ave., Chicago IL

Paminklas Dariui ir Girėnui Kaune, Ažuolyne. Dar prieš karą jo projektą buvo sukūręs skulptorius Bronius Pundzius.

60636) – draugiškas pabendravimas, vaisės, alus, karšti lietuviški užkandžiai, gros Algimanto Barnišio ansamblis.

Automobilių savininkai renkasi prie Marquette Park bažnyčios **11:30 val. r.** Pageidautina turėti trispalves lietuviškas vėliavėles.

Norintys tapti rėmėjais galite skelbtis Dariaus ir Girėno žygdarbio jubiliejui skirtame leidinyje. Čekius rašyti „Lithuanian Youth Center“ vardu ir siųsti adresu: Dariaus – Girėno komitetas, 6434 S. Kedvale Ave., Chicago, IL 60629.

Tel. pasiteiravimui: 773-627- 2137; 708-945-1541; el. paštas:

algis3@prodigy.net

Padėkime buvusiems Lietuvos laisvės gynėjams – partizanams

ANTANAS PAUŽUOLIS

1995 metų rugsėjo viduryje keletas asmenų kreipėsi į tuometinę Lietuvos Bendruomenės Socialinių reikalų tarybos pirmininkę Birutę Jasaitienę klausdami, kaip pasiųsti auką Lietuvos partizanams. Socialinių reikalų skyriuje jau veikė pora našlaičių rėmimo šalpos organizacijų. Socialinių reikalų vedėja B. Jasaitienė, pasitarusi su savo valdybos nariais, nutarė organizuoti pagalbą Lietuvos partizanams. Partizanų globos fondo įsteigimui daug prisidėjo Marija Remienė, surasdama Fondui valdybos narius. Sudarius valdybą Lietuvių Bendruomenės globoje prie Socialinių reikalų tarybos, buvo kreiptasi į lietuvių visuomenę laiškais, prašant paramos. Fondo šūkis yra: „Padėkite Lietuvos partizanams, jų liko tik keli šimtai“.

Partizanų ir ryšininkų amžius

apie 80 metų. Visi jie yra iškentėję Sibiro kančias ir KGB kankinimus bei praradę sveikatą. Nors Lietuva yra laisva, bet ją dar valdo daug senosios sovietinės nomenklatūros vadeivų, kuriems patriotizmas nesvarbus.

Šių metų balandžio 26 d. Kaune buvo sušauktas buvusių partizanų ir ryšininkų suvažiavimas. Suvažiavimo dalyviai buvo labai susirūpinę šiandienine ir būsima Lietuvos valstybės ateitimi. Jie labai susirūpino Vilniaus krašto lenkinimu, užgniaužiant lietuviškas mokyklas, stoka patriotinio auklėjimo mokyklose, iškraipant partizanų kovas dėl Lietuvos Išlaisvinimo partizanų suvažiavimas pabrėžė, kad jeigu neatsiranda pasiryžėlių, pasiaukojančių tarnauti, dirbti ir mirti už tautą – miršta pati tauta.

Partizanų ir buvusių ryšininkų suvažiavimas iškėlė liūdnus tėvynės Lietuvos išgyvenimus matant, kad į

Seimą išrenkami asmenys, kuriems nerūpi Lietuvos gerovė, jie ieško naujos tik sau. Suvažiavimo dalyviai pabrėžė, kad jų jėgos senka, buvę kovotojai išeina į Amžinybę. Jei neatsiras Lietuvą mylinčių ir už ją kovojančių didvyrių, nereikia laukti pagerėjimo, ypač, kada jaunoji karta apleidžia Tėvynę, ieškodami „gardesnio“ duonos kšnio.

Lietuvos partizanų globos fondo valdyba, norėdama suteikti daugiau žinių apie buvusių partizanų veiklą, rėmėjams bei aukotojams kasmet siunčia žiniaraštį „Ryšininkas“. Valdyba yra labai dėkinga asmenims, ateinantiems į talką. Štai keletas jų: Lilė Juzėnienė, Gražvyda Giedraitytė, Vytautas Gaižutis, Emilija Kantienė, Leonas Maskaliūnas, Antanas Paužuolis, Aldona Šmulkštienė, Povilas Vaičekauskas, Viktorija Valavičienė, Antanas Valavičius, Laima Vaičiūnienė ir Sigutė Užupienė. Šie

asmenys paaukojo net dvi dienas laišku paruošimui. Lietuvos partizanų globos valdyba labai dėkinga visiems, prisidėjusiems prie laišku paruošimo ir jų išsiuntimo.

Fondo valdybą sudaro šie savanoriai: inž. L. Maskaliūnas, pirmininkas, buvęs partizanas inž. P. Vaičekauskas, sekretorius, inž. V. Gaižutis, išdininkas, nariai: A. Paužuolis ir Marija Remienė. Valdybai teisiniais klausimais patarimus teikia advokatas Saulius Kuprys.

Lietuvos partizanai kovojo už Lietuvos laisvę. Jie aukojosi, kad likusieji galėtų gyventi laisvėje. Nedaug jų grįžo į laisvąją Lietuvą su palūžusia sveikata ir išsekusiomis jėgomis. Jūsų aukos išlikusiems partizanams ir ryšininkams bus įvertinimas už jų pasiaukojimą ir žygdarbius. Aukas galima siųsti: L.P.G. Fund, 2711 W. 71st. Street, Chicago, IL, 60629.

Išaugo „Valstiečių laikraščio“ skaitomumas

Rinkos tyrimų bendrovės „TNS Gallup“ nacionalinio skaitytojų tyrimo 2008 m. pavasario laikotarpiu duomenimis „Valstiečių laikraščio“ bendroji skaitytojų skaičius augo 5,9 proc., lyginant su 2008 m. žiemos laikotarpiu – nuo 247,4 tūkst. iki 262,0 tūkst.

Minėtojo tyrimo duomenimis, savaitraštį 2008 m. pavasario laikotarpiu skaitė 10,0 proc. bendrosios skaitytojų auditorijos ir 5,3 proc. vidutinės, praneša laikraštis. Anot „Valstiečių laikraščio“ generalinio direktoriaus Remigijaus Rimkaus, savaitraščio skaitomumas augo dėl patrauklios prenumeratos kainos, sėkmingos prenumeratos akcijos, nuolatinio dėmesio skaitytojams, atnaujinto turinio bei priedų, papildomų laikraščio prenumeratos galimybių.

Lyginant 2007 m. ir 2008 m. pavasario skaitytojų tyrimų duomenis, „Valstiečių laikraščio“ bendroji auditorija išaugo 5,2 proc. (nuo 249 tūkst. iki 262 tūkst.), o vidutinė – 4,8 proc. (nuo 133,1 tūkst. iki 139,3 tūkst.). Anot rinkodaros ir savireklamos departamento direktorės Vidos Dauderienės, „Valstiečių laikraščio“ skaitytojai jaunėja. „Lyginant 2007

m. ir 2008 m. pavasario laikotarpių skaitytojų poveikslus, bendroji skaitytojų auditorija pagal amžiaus grupę nuo 20 iki 29 m. padidėjo net 8,2 procento punktais – nuo 3 iki 11,2 proc. Manau, tai parodo, kad savaitraštis ugdo savo skaitytoją”, – sako V. Dauderienė.

Delfi.lt

Atsisveikinimas su lemputėmis

Iš ES rinkos planuojama pašalinti tradicines elektros lempas.

Kaitinamųjų elektros lempučių dienos suskaičiuotos: artimiausiais metais jas pakeis energiją taupančios lempos. Tai numatyta Europos Komisijos, kuri iki 2009 metų ketina patvirtinti griežtesnius efektyvaus elektros energijos naudojimo apšvietimo technikoje ir elektros prietaisuose standartus, planuose, rašo Vokietijos dienraštis „Frankfurter Rundschau“. Griežtesni normatyvai nustatys, kokį energijos kiekį turi vartoti vieni ar kiti prietaisai, paaiškino ES energetikos komisaro Andris Piebalgs atstovė spaudai. Tačiau kol kas dar nėra aišku, kada konkrečiai pasibaigs klasikinių kaitinamųjų elektros lempučių dienos ir jos visiškai pradings iš rinkos.

Pasak dienraščio, vartotojų niekas nevers tuoj pat išsukti kaitinamąsias lemputes iš lizdų ir pakeisti jas energiją taupančiais šviesos šaltiniais. Tiesiog per kelerius artimiausius metus įprastos lemputės paprasčiausiai dings iš parduotuvių lentynų.

Šiuo metu vyksta Europos Komisijos pasitarimai su specialistais ir elektros įrenginių gamintojų susivienijimais. Galimi du scenarijai, rašo „Frankfurter Rundschau“. Pagal ambicingą siūlymą jau po vienerių metų nuo sprendimo priėmimo visas didesnis nei 40 W galingumo kaiti-

namąsias lemputes privalomai pakeis energiją taupančios lempos, o po 2 metų iš rinkos bus išimtos ir silpnesnės nei 40 vatų tradicinės lemputės.

Praėjus 5 metams nuo naujų standartų diegimo pradžios taip pat bus pakeistos ir visos įprastos halogeninės lempos. Europos elektros lempų gamintojų susivienijimas (ELC) reikalauja, kad būtų patvirtintas iki 2015 m. galiosiantis veiksmų sekos planas. Pramonininkų teigimu, visame pasaulyje nėra pakankamų gamybinių pajėgumų, kad būtų įmanoma iškart pereiti prie elektrą taupančių lempų gamybos.

Tačiau klasikinių elektros lempučių šviesa yra „šiltesnė“, pastebi dienraštis. „Daugelis nenorėtų atsakyti kaitinamųjų lempučių”, – patvirtino bendrovės „Philips”, kuri be kita ko gamina ir elektros lemputes, atstovas Klaus Petri. Todėl gamintojai nagrinėja alternatyvius variantus, kurie padėtų išsaugoti daugelį kaitinamosioms lemputėms būdingų savybių.

Kaitinamosios lemputės savo vietas užleis tik Europoje, bet ir visame pasaulyje, rašo „Frankfurter Rundschau“. Pavyzdžiui, N. Zelandija, Australija ir JAV California valstija jau paskelbė uždraudžiančios (bent jau iš dalies) tradicines lemputes, taip begėdiškai eikvojančias energiją.

Balsas.lt

„The Times“ paviešino 200 m. archyvą

Britanijos dienraštis „The Times“ paviešino savo archyvą nuo 1785 iki 1985 m. su nuoroda į „The Times“ interneto svetainę. Dienraščio archyve – visi per 200 m. išleisti dienraščio numeriai. Kiekvienas puslapis nuskenotas ir sunumeruotas, sudarytas kiekvieno numerio straipsnių ir fotografijų turinys.

Puslapiai publikuojami padidinto

formato, netgi puslapiu su senoviniu šriftu lengvai įskaitomi.

Šiuo metu visi norintys gali vartoti archyvą nemokamai, tačiau artimiausiu metu priėjimą ketinama apmokestinti. Norint paskaityti „The Times“ archyvą, būtina užsiregistruoti „The Times“ svetainėje.

DELFI.lt

PADĖKA

2008 m. birželio 16 d. savo žemišką kelionę užbaigė

A † A

KAZIMIERAS DOMARKAS

Nuoširdžiai dėkojame visiems draugams ir kaimynams, taip gražiai išlydėjusiems a. a. Kazimierą. Ypatinga padėka Kazimierui Šinkūnui, kurio glėbyje mūsų tėvelis užmerkė akis, poniai Stasei Kriaučialiūnienei, kuri nepailstamai tėvelius lankė ir nuoširdžiai padėjo ir p. Henrikui, kuris tėveliais rūpinosi ir visuomet ištiesdavo pagalbos ranką.

Ačiū dėdei Adolfui Ruibiui už jautrų atsisveikinimą ir jaunystės prisiminimus, p. Birutei Vilutienei už gražius žodžius LB East Chicago skyriaus vardu. Dėkojame jūrų skautams už palydėjimą tėvelio skautiškom tradicijom ir sesei Giedrai Garbonkienei už skautų suorganizavimą. Dėkojame j. sk. Juliu Butkui už atsisveikinimą, j. ps. Virginijai Rimeika už skaitymą Čikagos tuntų užuojautos bei dalyvavusiems skautams už jautrų sugiedojimą „Ateina naktis“. Nuoširdžiai dėkojame ir esame giliai sujaudinti prelato Igno Urbono dalyvavimu ir lietuviškų maldų vedimu. Ačiū seselei Janinai už prelato Urbono atvežimą ir maldų vedimą.

Tariame nuoširdų ačiū visiem dalyvavusiems laidotuvėse, aukojusiems šv. Mišioms, siuntusiems gėles ir dosniai aukojusiems Jesuit Baltic Project fondui mūsų vyro, tėvelio ir senelio vardu.

Su dėkingumu žmona Agota, dukros Rūta Grigienė ir Rasa Šilkaitienė, anūakai Rimas ir Danius Šilkaičiai

Tokijo knygų mugėje bus pristatoma Lietuva

Tokijo parodų centre „Tokyo Big Sight“ vyks didžiausia Azijoje 15-oji Tokijo tarptautinė knygų mugė, kurioje dalyvaus 770 dalyvių iš 30 pasaulio šalių, įskaitant ir Lietuvą. Tuo pačiu metu vyks 7 specializuotos leidybos parodos, ketvirtadienį pranešė Kultūros ministerija.

Vyksiančiame iškilmingame mugės atidaryme tikimasi sulaukti Japonijos Imperatoriškosios šeimos atstovų – princo Akishinomiya ir princesės Akishinomiya. Juostos kirpimo ceremonijoje dalyvaus Lietuvos ambasadorius Japonijoje D. P. Kamaitis.

Pirmą kartą Tokijo knygų mugėje Japonijos leidėjų asociacijos kultūriniai mainams („Publishers Association for Cultural Exchanges, Japan (PACE) kvietimu dalyvaus Lietuvos ambasada Japonijoje. PACE 2005-2007 m. dalyvavo Vilniaus knygų mugėje, ir jos metu užsimezgę ryšiai atsispindės bendrame stende su Lietuvos ambasada.

Lietuvos ambasada stende sieks supažindinti su Lietuvos istorija, kultūra, menu ir literatūra per leidy-

binę kultūrą. Bus parodyti 80 išleistų Lietuvoje pastaraisiais metais leidinių lietuvių ir anglų kalbomis, pateikiant trumpus aprašymus japonų kalba. Parodą papildys ir keletas lietuvių literatūros vertimų į japonų k. Leidinius parodai pateikė Lietuvos leidėjų asociacija, viešojo įstaiga „Lietuviškos knygos“, Lietuvos institutas ir Muzikos informacijos ir leidybos centras. Profesionalams – leidėjams ir vertėjams – bus siūlomi Lietuvos leidėjų asociacijos ir „Lietuviškų knygų“ informaciniai leidiniai apie lietuvių šiuolaikinę prozą, poeziją, ne grožinę literatūrą ir literatūrą vaikams.

Stende taip pat bus pristatomi 2009 metais Lietuvoje vyksiantys svarbūs kultūros projektai: „Vilnius – Europos kultūros sostinė 2009“, Lietuvos vardo tūkstantmečio minėjimas, Vilniaus ir Baltijos knygų mugės 2009. Bus dalijama renginių informacinė medžiaga ir suvenyrai, šiuolaikinės lietuvių muzikos ir lietuvių atlikėjų kompaktinės plokštelės.

Balsas.lt

Tokijo parodų centras „Tokyo Big Sight“.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

◆ **Petras Gražulis, Lietuvos Respublikos Seimo narys sveikina Dariaus ir Girėno skrydžio 75-erių metų sukakties paminėjimo rengėjus ir linki jiems geriausios sėkmės. Paminėjimas prasidės liepos 13 d., sekmadienį, 12 val. p. p. Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje šv. Mišiomis, vėliau tęsis prie paminklo California Ave. ir 67-os gatvės sankryžoje.**

◆ **Liepos 13 d., 6 val. v. restorane „Two Rivers Bar & Grill”, 10997 S. Archer Ave., Lemont, IL 60439, vyks susitikimas su lietuvių, gyvenusių Amerikoje, visuomeninės organizacijos (LGAVO) „Sugrįžus” nariais. Disrijose dalyvaus LGAVO „Sugrįžus” prezidentas dr. Daumantas Matulis ir LGAVO „Sugrįžus” viceprezidentė bendradarbiavimo ir ryšių su visuomene koordinatorė Giedrė Ieva Šipailaitė.**

◆ **Liepos 18 d. 7. val. v. Jaunimo centre, didžiojoje salėje, (5620 S. Claremont Ave., Chicago, IL 60636) vyks šokių vakaras – „Kam virš 30”. Gros grupė „Cigar Band”. Maloniai kviečiame apsilankyti. Veiks baras. Informacija tel.: 630-550-0544.**

◆ **Liepos 27 d., sekmadienį, Ateitininkų namuose, 12690 Archer Ave., Lemont, IL 60439, vyks metinė JAV LB Vidurio vakarų apygardos gegužinė.**

◆ **Rugpjūčio 3 d., sekmadienį, 12 val. p.p. Generolo T. Daukanto jūros šaulių kuopa rengia metinę gegužinę. Visi laukiami ir kviečiami atvykti į Ateitininkų namus (12690 Archer Ave., Lemont, IL 60439). Skambės muzika, bus loterija, vaišinsimės šašlykais ir įvairiais gėrimais. Daugiau informacijos galite gauti telefonais: 773-550-4609 (Sigitas) arba 708-482-3557 (Regina).**

◆ **Santaros-Šviesos 55-jame suvažiavime penktadienį, rugsėjo 5 d., PLB Lituanistikos katedros Iliojaus universitete Čikagoje doktorantė Aurelija Tamošiūnaitė skaitys paskaitą apie privačios lietuvių rašomosios kalbos tyrimus.**

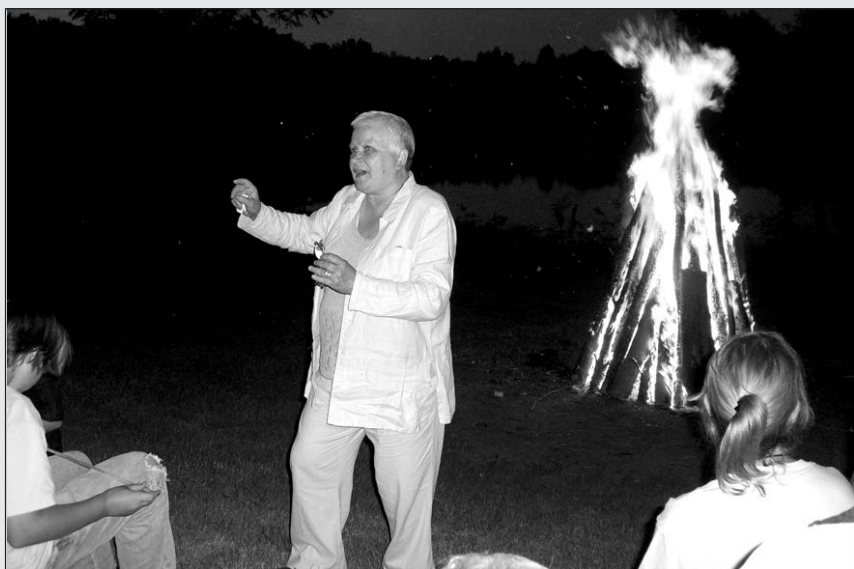
◆ **Pasaulio Lietuvių Mokslo ir kūrybos simpoziumas (MKS), kuris įvyks 2008 m. lapkričio 26–30 dienomis, Lemonte, (Čikagos priemiestyje), Illinois valstijoje, JAV, kviečia viso pasaulio lietuvius išseivius ir Lietuvos mokslininkus ir kultūros darbuotojus bei kūrėjus dalyvauti šiame renginyje.**

IŠ ARTI IR TOLI ...

◆ **Kviečiame į kasmetinį tradicinį Švč. Mergelės Marijos Nekalto prasidėjimo vienuolyno seserų rengiamą gegužinę/mugę – lietuvių susitikimo šventę Putnam, kuri šiemet įvyks liepos 27 d. Pradžiai –11 val. r. Šv. Mišias aukos vienuolyno kapelionas kunigas Arvydas Žygas. Nuo 12 val. p.p. – vaišės, sporto varžybos ir kiti užsiėmimai. 3 val. p.p. savo programą pristatys Neringos stovyklautojai, 4:30 val. p.p. – didžiosios loterijos laimingųjų bilietų traukimas. Kviečiame visus atvykti smagiai praleisti laiką ir apsipirkti mugėje. Vienuolyno adresas: 600 Liberty Highway, Putnam, CT. Tel. pasiteiravimui: 860-928-7955.**

◆ **Rugpjūčio 2–10 dienomis O’Leono State Park, 410 SE Oleno Park Rd., High Springs, FL 32643, vyks vasaros stovykla „Lietuviais norime mes būt!” Taip pat kviečiame dirbti stovykloje vadovais, vadovų padėjėjais (nuo 17 m.) ir virtuvės darbuotojais. Personalo darbo laikas: rugpjūčio 1–11 d. Dėl smulkesnės informacijos ir registracijos skambinkite telefonu 239-573-4242 rytais iki 2 val. p.p. Inga Balčiūnienei, el. paštas: ingaflorida@yahoo.com arba Danutei Balčiūnienei tel.: 239-265-4367 po 6 val. v., el. paštas: marcedanute@yahoo.com**

Namams pirkti paskolos duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuosimčiais. Kreipkitės į Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road. Tel. (773) 847-7747.

Dainininkė Veronika Povilionienė iš Lietuvos dalyvavo ALTV suruoštos Joninės. Tačiau pagrindinis jos apsilankymo tikslas JAV dalyvavimas Mokytojų tonulinimosi kursuose (MTK) Dainavoje. Birželio 23 –29 dienomis kursuose ji skaitė paskaitas, mokė šokti, dainuoti vaikus ir suaugusius. Dainavoje vakarais vyko kultūrinės programos, prie laužo buvo švenčiamos Joninės.

Nuotraukoje: Veronika Povilionienė Joninių naktį Dainavoje.

Nuotrauka iš MTK archyvo

2007 m. rugsėjo 26 d. Kaune vyko Lietuvos Vyskupų konferencijos plenarinis posėdis. Posėdyje vyskupai buvo informuoti apie tai, kad Katalikiškojo auklėjimo kongregacija paskyrė kun. Petrą Šiurį Popiežiškios lietuvių Šventojo Kazimiero kolegijos Romoje rektoriumi penkerių metų kadencijai. Lietuvos ganytojai išreiškė dėkingumą prel. Algimantui Bartkui, kuris šiai kolegijai vadovavo per 20 metų. Naujasis rektorius pareigas perėmė spalio 14 d., Romoje prasidedant naujiesiems akademiniams metams.

Nuotraukoje kardinolas Audris J. Bačkis (viduryje), jam iš kairės buvęs ilgametis rektorius prel. A. Bartkus, jam iš dešinės – naujasis kolegijos rektorius P. Šiurys su studentais po šv. Mišių, koncelebruoatų pareigų perdavimo proga kolegijos Šv. Kazimiero koplyčioje.

Nuotrauka iš kolegijos archyvo

XII Teatro festivalis

2008 m., spalio 10–12 dienomis

Jaunimo centro didžiojoje salėje
5600 S. Claremont Ave., Chicago, IL 60636-1039

Lietuviškas teatras gyvuoja Amerikoje.

Kas ketveri metai JAV LB Kultūros taryba sustiprina šią ypatingą lietuviško gyvastingumo išraišką sukviessdama teatrų sambūrius iš visos Amerikos ir Kanados į Lietuviško teatro festivalį.

Dalyvauti šių metų festivalyje jau panorą teatrų grupės iš Čikagos, Los Angeles, Floridos, Toronto ir Detroit.

Turint klausimų, prašome kreiptis į Dalę Lukienę, JAV LB Kultūros tarybos pirmininkę tel.: 301-598-6657 arba el. paštas lalelukas@verizon.net

Daugiau informacijos – www.teatrofestivalis.com

„Draugo” knygynėlyje

„Kelionės iš Vilniaus”

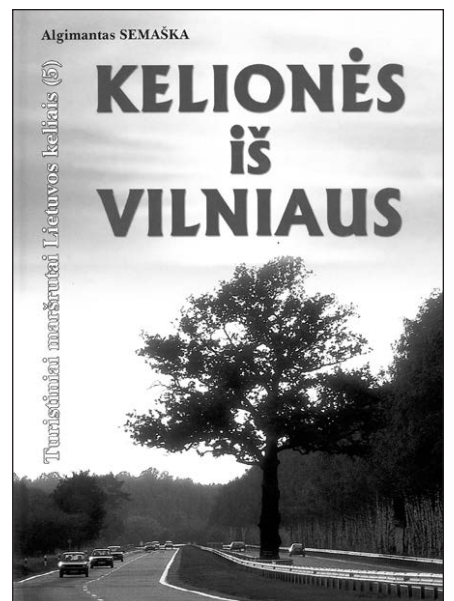
Skaitytojams, ypač keliaujantiems į Lietuvą, noriu pasiūlyti Algimanto Semaškos knygą „Kelionės iš Vilniaus”.

Ši knyga – kelionių vadovas ne tik Vilniaus ir šio krašto gyventojams, bet visiems, norintiems geriau pažinti pietryčių Lietuvą. Sudaryti vienadieniai turistiniai maršrutai keliaujantiems automobiliu. Kelionių aprašymuose rasite miestų ir miestelių istorijas, platesnius su vietovėmis susijusių istorinių įvykių, asmenybių aprašymus. Autorius dėsto ne tik faktus, bet ir asmeninį požiūrį, su kuriuo gal sutiksime, gal ne. Tegul Jūsų kelionė bus savotiškas pokalbis su autoriumi.

Knygoje siūloma 12 vienadienių kelionių: „Trys Lietuvos sostinės”, „Europos centras”, „ES sienos link”, „Aukščiausioji Lietuvos vieta”, „Žvilgsnis į kosmoso begalybę”, „Antrasis Žalgiris”, „Lietuviškieji Romeo ir Džiuljeta”, „Paslapčių duobė”, „Karališkasis kurortas Birštonas”, „Labanoro giria”, „Vytauto Didžiojo uošvija” ir „Lietuviškoji Andora”.

Tai jau penktoji A. Semaškos knyga iš serijos „Turistiniai maršrutai Lietuvos keliais”.

Knyga puikiai išleista, iliustruota spalvotomis nuotraukomis, joje

rasite kelionių žemėlapius.

2005 metais ją išleido leidykla „Algimantas”.

Knygos kaina — 34 dol. Ją galima įsigyti paštu, pridėdant 10.25 proc. mokesčių, užsisakant IL valstijoje. Persiuntimo kaina – 5 dol. Persiunčiant daugiau knygų, už kiekvieną papildomą knygą – 2.5 dol. mokesčiai. Prieš perkant prašome paskambinti administracijai tel. 773-585-9500.

Paruošė L.A.

„Draugo” knygynėlio adresas: 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629
Tel. pasiteiravimui: 773-585-9500